GROTE MOOLENBEEK TE HORST

VERKENNEND NATUURONDERZOEK IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSWET

Opdrachtgever:	Waterschap Limburg, gemeente Horst aan Maas en Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo
Projectnr:	WSL139
Datum:	22 januari 2026

GROTE MOOLENBEEK TE HORST

VERKENNEND NATUURONDERZOEK IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSWET

Opdrachtgever:	Waterschap Limburg, gemeente Horst aan Maas en Ontwikkelbedrijf
Projectnr:	WSL139
Rapportnr:	20260122-WSL139-RAP-NAT-VO-6.0
Status:	Definitief
Datum:	22 januari 2026

Opsteller:
NH

Verificatie:
DDJ

Validatie:
LDO

T 088 - 33 66 333
E info@kragten.nl

© 2026 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 7
1.1 Aanleiding 7
1.2 Doelstelling 7
1.3 Houdbaarheid onderzoek 7
1.4 Leeswijzer 8

2 PROJECTGEGEVENS 9
2.1 Beschrijving plangebied 9
2.2 Voorgenomen plan 11

3 BESCHERMDE SOORTEN 14
3.1 Inventarisatie 14
3.1.1 Literatuuronderzoek 14
3.1.2 Voorgaande onderzoeken 16
3.1.3 Veldbezoek 16
3.2 Interpretatie en effecten 16
3.2.1 Flora 16
3.2.1.1 Voorkomen 16
3.2.1.2 Effecten 17
3.2.2 Vogels 17
3.2.2.1 Voorkomen soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 17
3.2.2.2 Effecten soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 19
3.2.2.3 Voorkomen soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 2 en tabel 3 19
3.2.2.4 Effecten soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 2 en tabel 3 20
3.2.2.5 Voorkomen algemene broedvogels 20
3.2.2.6 Effecten algemene broedvogels 20
3.2.3 Grondgebonden zoogdieren 20
3.2.3.1 Voorkomen haasachtigen en egel 20
3.2.3.2 Effecten haasachtigen en egel 21
3.2.3.3 Voorkomen ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen 21
3.2.3.4 Effecten ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen 21
3.2.3.5 Voorkomen knaagdieren 21
3.2.3.6 Effecten knaagdieren 24
3.2.3.7 Voorkomen marterachtigen 24
3.2.3.8 Effecten marterachtigen 25
3.2.3.9 Voorkomen overige grondgebonden zoogdieren 26
3.2.3.10 Effecten overige grondgebonden zoogdieren 26
3.2.4 Vleermuizen 26
3.2.4.1 Voorkomen 26
3.2.4.2 Effecten 28
3.2.5 Amfibieën 29
3.2.5.1 Voorkomen 29
3.2.5.2 Effecten 30
3.2.6 Reptielen 30
3.2.6.1 Voorkomen 30
3.2.6.2 Effecten 31
3.2.7 Vissen 31
3.2.7.1 Voorkomen 31
3.2.7.2 Effecten 31

3.2.8 Ongewervelden ... 31
3.2.8.1 Voorkomen ... 31
3.2.8.2 Effecten ... 32
3.2.9 Rode lijst soorten ... 32
3.2.9.1 Voorkomen ... 32
3.2.9.2 Effecten ... 33
3.3 Invasieve exoten (vaatplanten) ... 33
3.3.1.1 Voorkomen ... 33
3.3.1.2 Effecten ... 34

4 BESCHERMDE GEBIEDEN ... 35
4.1 Natura 2000-gebieden ... 35
4.1.1 Ligging ... 35
4.1.2 Effecten ... 36
4.2 Bijzondere nationale natuurgebieden ... 36
4.3 Provinciale gebiedsbescherming ... 36
4.3.1 Ligging ... 36
4.3.2 Effecten ... 36
4.4 Houtopstanden ... 38
4.4.1 Ligging ... 38
4.4.2 Effecten ... 39
4.4.2.1 Houtopstanden ... 39
4.4.2.2 Gemeentelijk kapbeleid Horst aan de Maas ... 39

5 CONCLUSIES ... 40
5.1 Beschermde soorten ... 40
5.1.1 Broedvogels ... 40
5.1.1.1 Vogels – jaarrond beschermde nesten categorie 1 – vervolgonderzoek torenvalk en boerenzwaluw ... 40
5.1.1.2 Jaarrond beschermde nesten categorie 2 en algemene broedvogels – rekening houden met broedseizoen ... 40
5.1.2 Vleermuizen – vervolgonderzoek verblijfplaatsen in bomen en rekening houden met verlichting ... 40
5.1.3 Grondgebonden zoogdieren ... 41
5.1.3.1 Bever – nader onderzoek en vergunningaanvraag ... 41
5.1.3.2 Eekhoorn – werken buiten de vrijgestelde periode ... 41
5.1.3.3 Waterspitsmuis – nader onderzoek ... 41
5.1.3.4 Overige algemene grondgebonden zoogdieren – rekening houden met de algemene zorgplicht ... 41
5.1.4 Amfibieën ... 41
5.1.4.1 Poelkikker en Alpenwatersalamander – nader onderzoek ... 41
5.1.4.2 Rugstreeppad – vervolgonderzoek en voorkomen vestiging rugstreeppad tijdens de uitvoering ... 42
5.1.4.3 Algemene amfibieën – rekening houden met de algemene zorgplicht ... 42
5.1.5 Vissen ... 42
5.1.5.1 Algemene vissen – rekening houden met de algemene zorgplicht ... 42
5.1.6 Vlinders ... 42
5.1.6.1 Grote vos – nader onderzoek ... 42
5.1.7 Kevers ... 42
5.1.7.1 Vermiljoenkever – mogelijke vergunningaanvraag en werken met ecologisch werkprotocol ... 42
5.2 Toetsing algemene en specifieke zorgplichtbepalingen ... 43
5.3 Beschermde gebieden ... 43
5.3.1 Natura 2000-gebieden – nader stikstofdepositieonderzoek ... 43
5.3.2 Natuurnetwerk Nederland en groenblauwe Mantel – geen effect ... 43
5.3.3 Houtopstanden – herbeoordeling kap (houtopstanden en gemeentelijkbeleid) bij definitief ontwerp en kapmelding bij bomenkap .. 44

6 BRONNENLIJST ... 45

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING
B1.1 Omgevingswet
B1.1.1 Activiteiten die natuur betreffen
B1.2 Flora- en fauna-activiteit
B1.2.1 Bescherming van dier- en plantsoorten
B1.2.2 Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit
B1.2.3 Vrijstellingen in de omgevingsverordening, de Omgevingsregeling en in een programma
B1.2.4 Bescherming van soorten in het omgevingsplan
B1.3 Natura 2000-activiteit
B1.3.1 Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit
B1.4 Bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere provinciale natuurgebieden/landschappen
B1.5 Natuurnetwerk Nederland
B1.6 Houtopstanden, hout en houtproducten
B1.6.1 Algemene regels voor het vellen en beheren van houtopstanden
B1.6.2 Bescherming van houtopstanden binnen de bebouwde kom
B1.7 Algemene en specifieke zorgplichten
B1.7.1 Algemene zorgplichten
B1.7.2 Algemeen verbod
B1.7.3 Specifieke zorgplichten

B2 JAARROND BESCHERMDE NESTEN

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

B4 RODE LIJST SOORTEN EN INVASIEVE EXOTEN

TABELLEN

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten rondom (straal 1,5km) het plangebied in de NDFF (2015 – 2025). 14
Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het plangebied. 35
Tabel 3. Jaarrond beschermde nesten provincie Limburg 2-1
Tabel 4. Vogelsoorten waarvan de rustplaatsen jaarrond bescherming kennen (Tabel 3). 2-1
Tabel 5. Rode lijst soorten 3
Tabel 6. Invasieve exoten 3

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1. Plangebied Grote Moolenbeek (rode kader) (Bron: PDOK-viewer). 9
Afbeelding 2. Akkerland in de buurt van de Grote Moolenbeek. 10
Afbeelding 3. Grote Moolenbeek zuidzijde plangebied. 10
Afbeelding 4. Talud met houtsingel tussen Grote Moolenbeek en A73. 10
Afbeelding 5. Brug over de Grote Moolenbeek 10
Afbeelding 6. Oude laanbomen aan de noordzijde van het plangebied. 10
Afbeelding 7. Oude laanbomen met akkerland noordelijk aan de Wittebrugweg. 10
Afbeelding 8. Nieuw gegraven watergeul noordelijk van de Meldersloseweg. 10
Afbeelding 9. Populierenopstand noordelijk van de Meldersloseweg. 10
Afbeelding 10. Knotwilgen naast het zandpad ter hoogte van de Konijnenweg. 10
Afbeelding 11. Oostelijk zandpad met bomen noordelijk van de Meldersloseweg. 10
Afbeelding 12. Schetsontwerp OBGV Grote Moolenbeek. 13
Afbeelding 13. Nestkast torenvalk naast beek 17
Afbeelding 14. Paardenstal noordelijk deel van de Zandweg. 17
Afbeelding 15. Nestkast bosuil aan de Zandweg 17
Afbeelding 16. Nestkasten van bosuil en steenuil privéterrein Meldersloseweg. 17

Afbeelding 17. Aangetroffen nestkasten voor vogels en aanwezige stallen binnen het plangebied (rode lijn). Bron PDOK-Viewer. 18
Afbeelding 18. Waarnemingen van de bever binnen het plangebied. 22
Afbeelding 19. Vraatsporen en uitreedplaats bever langs oever. 22
Afbeelding 20. Takkenburcht bever op oever 22
Afbeelding 21. Aangetroffen eekhoornnesten (gele stip) binnen plangebied (rode kader). 23
Afbeelding 22. Eekhoornnest in boom. 23
Afbeelding 23. Aanwezige dassenburcht (blauwe lijn) in de directe omgeving van het plangebied (rode kader). 25
Afbeelding 24. Populierenbos met veel holtes. 27
Afbeelding 25. Stal/schuur binnen plangebied. 27
Afbeelding 26. Aanwezige verblijfsfunctie vleermuizen binnen plangebied (rode kader). 28
Afbeelding 27. Onderdeel nieuw gegraven broekbos binnen het plangebied. 29
Afbeelding 28. Poelen/vijver binnen het plangebied (rode kader). 30
Afbeelding 29. Aangetroffen exoten-onderzoek 34
Afbeelding 30. Kaart met de globale ligging van het plangebied (rode lijn) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen). Bron: Natura 2000 Network Viewer. 35
Afbeelding 31. Globale ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Groenblauwe mantel (blauwe vlakken) en het Natuurnetwerk Limburg (groene vlakken). Bron: Atlas Limburg. 37
Afbeelding 32. Bijzondere en monumentale bomen (gele cirkel) binnen het plangebied. Bron bomenkaart gemeente Horst aan de Maas. 38

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo, gemeente Horst aan de Maas, en Waterschap Limburg werken samen om in het gebied van de Grote Moolenbeek tussen de Meldersloseweg en Wittebrugweg te komen tot een groen robuust klimaat adaptief beekdal met daarin een goed functionerende Grote Moolenbeek, ruimte voor waterberging, natuur en groene buffers ter plaatse van drie overstorten uit het gemeentelijk rioolstelsel. Op basis van expert judgement is een ecologisch streefbeeld opgesteld voor de Grote Moolenbeek tussen de Meldersloseweg en Wittebrugweg, waarbij de ecologische/biologische doelen (vis, macrofauna, waterflora) vanuit de KRW en de bijbehorende doelstellingen (o.a. hydromorfologie), als uitgangspunt dienen.

Ten behoeve van deze ingreep is onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde flora en fauna en is een eerste inschatting gemaakt van de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000, bijzondere nationale natuurgebieden en Natuurnetwerk Nederland). Daarbij is gekeken of het met de voorliggende ingreep/ingrepen verplicht is om melding te doen van het kappen van houtopstanden en/of er sprake is van houtopstanden binnen de contouren van de bebouwde kom en deze al dan niet beschermd zijn.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend natuuronderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna (in potentie) voorkomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied en om de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000, bijzondere nationale natuurgebieden, bijzondere provinciale natuurgebieden/landschappen en Natuurnetwerk Nederland (NNN)) vast te stellen. Hieruit volgt of de ingreep mogelijk een effect heeft op beschermde flora en fauna en beschermde gebieden. Daarbij wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op beschermde houtopstanden. Als blijkt dat de voorliggende activiteit in de leefomgeving leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet (Ow), wordt aangegeven of eventueel aanvullend onderzoek nodig is voor flora en fauna en/of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden dan wel houtopstanden nodig is. Ook wordt beoordeeld of een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet aan de orde is.

1.3 Houdbaarheid onderzoek

Een ecologisch onderzoek in het kader van de Omgevingswet (natuurwaardenonderzoek) zoals dit verkennende natuuronderzoek, bevat gegevens waarvan de jongste gegevens niet ouder zijn dan drie jaar, of korter als in de periode tussen het onderzoek en de aanvraag de locatie en het gebied rondom de locatie waarop de activiteit wordt verricht ingrijpend zijn gewijzigd (Omgevingsregeling (art 7.197j lid 2 b OR). Na het verstrijken van deze termijn, of wanneer het plangebied/projectgebied wezenlijk is veranderd, dient er op basis van een actualisatie van het ecologisch onderzoek opnieuw vastgesteld te worden in hoeverre beschermde soorten of gebieden aanwezig zijn binnen (de invloedzone van) het plangebied/projectgebied).

1.4 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend natuuronderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging, het huidige gebruik en de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het plangebied uiteengezet. Verder beschrijft dit hoofdstuk per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het plan kunnen worden verwacht op beschermde soorten.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden (Natura 2000, bijzondere nationale natuurgebieden, bijzondere provinciale natuurgebieden/landschappen en NNN) en/of houtopstanden gelegen is. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden en/of houtopstanden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 5 zijn de conclusies en aanbevelingen voor beschermde soorten, gebieden en houtopstanden opgenomen.
- Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende een korte toelichting op de voor dit plan relevante natuurbescherming, provinciale vrijstellingen en lijst met jaarrond beschermde nesten.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidig gebruik van het plangebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het plangebied beschreven.

2.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied (afbeelding 1) bestaat uit een aantal akkers, een boomkwekerij, enkele weilandjes, wat tussenliggende houtsingels, enkele knotwilgen, wat paardenstalletjes en een populierenopstand. Aan de westzijde van het plangebied bevindt zich de Molenbeek, parallel aan de A73. Ten oosten van het grootste deel van het plangebied bevinden zich de onverharde Wittebrugweg en Zandweg. Ten zuiden bevindt zich de Meldersloseweg en ten noorden van het plangebied liggen de Kasteelse Bossen. De woningen met erven aan de Vondersestraat 57, 59 en 108 en aan de Meldersloseweg 57 blijven behouden en vallen dus buiten het feitelijke plangebied.
Ten oosten van het plangebied ligt een onlangs gesloopt varkensbedrijf (gelegen aan de Konijnenweg 5 te Melderslo) en een akker aan de Vondersestraat liggen net buiten de plangrenzen. Een impressie van het plangebied zijn terug te vinden in de afbeeldingen 2-11.

Afbeelding 1. Plangebied Grote Moolenbeek (rode kader) (Bron: PDOK-viewer).

Afbeelding 2. Akkerland in de buurt van de Grote Moolenbeek.

Afbeelding 3. Grote Moolenbeek zuidzijde plangebied.

Afbeelding 4. Talud met houtsingel tussen Grote Moolenbeek en A73.

Afbeelding 5. Brug over de Grote Moolenbeek.

Afbeelding 6. Oude laanbomen aan de noordzijde van het plangebied.

Afbeelding 7. Oude laanbomen met akkerland noordelijk aan de Wittebrugweg.

Afbeelding 8. Nieuw gegraven watergeul noordelijk van de Meldersloseweg.

Afbeelding 9. Populierenopstand noordelijk van de Meldersloseweg.

Afbeelding 10. Knotwilgen naast het zandpad ter hoogte van de Konijnenweg.

Afbeelding 11. Oostelijk zandpad met bomen noordelijk van de Meldersloseweg.

2.2 Voorgenomen plan

Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo, gemeente Horst aan de Maas en Waterschap Limburg zijn voornemens over te gaan tot het uitvoeren van herinrichtingswerkzaamheden in de Grote Moolenbeek. Het doel van deze inrichting betreft een landschappelijke en ecologische inrichting van de Grote Moolenbeek. Daarnaast is er ook de KRW-doelstelling (Kader Richtlijn Water) te halen voor de drie overstorten die momenteel op de Grote Moolenbeek lozen.

Inrichting Grote Moolenbeek

In grote lijnen is gekozen voor een inrichting waarbij aan de westzijde van de Grote Moolenbeek natuurontwikkeling de vrije hand krijgt en aan de oostzijde meer gericht wordt op de cultuurhistorische inrichting als hooilanden met kadering van houtsingels/-wallen.

Grote Moolenbeek

Voor de Grote Moolenbeek wordt ingezet op een moerasbeek, waarbij de beek (zomerbakje inclusief beekmoeras) een breedte heeft van ongeveer 11 meter en het totale profiel (inclusief plas-draszone) een breedte heeft van 30 tot 60 meter (hoofdzakelijk aan de westzijde van de beek). De zomerafvoer beperkt zich tot de beek (zomerbakje inclusief beekmoeras). Bij hogere afvoeren komen de plas-draszones (deels) onder water te staan.

Uitgangspunten zijn ook dat de huidige kruisingen met de wegen gehandhaafd blijven en dat de nieuwe loop en de nieuwe profielen daarop aansluiten. Op deze locatie zal het huidige profiel gehandhaafd blijven. Het meest noordelijke deel van de Grote Moolenbeek zal ingericht worden gelijk aan het benedenstroomse deel (langs de kasteelruïne). Op de Meldersloseweg is een nieuwe kruising noodzakelijk (door middel van een brug) in verband met het verleggen van de Grote Moolenbeek. Hier dient extra rekening gehouden te worden met de ligging van een persleiding, waterleiding en gasleiding.

De huidige loop van Het Vondere blijft in de basis bestaan, maar wordt enkele meters naar het noorden verplaatst. Doordat de Grote Moolenbeek wat naar het oosten verplaatst, komt een deel van Het Vondere aan de westkant van de Grote Moolenbeek te liggen en zal daardoor in oostelijke richting gaan afwateren.

Bossen, houtsingels

Voor de realisatie van broekbossen is een bodemhoogte nabij de Gemiddelde Grondwaterstand nodig. De broekbossen zullen grotendeels langs de Grote Moolenbeek en in de grote (kwantitatieve) compartimenten van de buffers liggen. Overige bossen ontwikkelen tot gevarieerde loofbossen. Ter plaatse van bestaande waterloop in het zuidelijke deel wordt gekozen voor het verbinden van het bestaande bos met de beplanting op het talud van de A73 met gevarieerd loofbos. In het ontwerp is de bestaande watergang deels gedempt, omdat dit landschappelijk beter past. De bestaande watergang zal op de plekken waar KRW buffers zijn voorzien worden gedempt en op de overige locaties deels gedempt om grondwaterproblemen te voorkomen in Horst.

Een extra aandachtspunt is het doorsnijden van het bestaande bos in het zuidelijk gebied nabij de Meldersloseweg. De locatie van het traject van de Grote Moolenbeek dient afgestemd te zijn op de ecologische waarde en kwaliteiten van de bestaande beplanting. Een grote afwijking in het traject is echter niet mogelijk.

Naast de bestaande bosschages worden in het gebied een aantal nieuwe houtsingels/-wallen aangebracht voor het herstel van de cultuurhistorische waarde. Daarnaast bieden de houtsingels/-wallen ook een ecologische verbetering voor zowel flora als fauna. Deze lijnvormige elementen bieden bescherming en voedsel voor de das. Op het zuidelijke deel nabij de buffer is ook een houtsingel/-wal aangebracht ter herinnering aan de structuur die in het gehele beekdal aanwezig was. Hier is ook een klein deel ingericht als hooiland, kruiden- en faunarijk grasland.

Poelen

In het herinrichtingsgebied worden enkele aanvullende poelen gerealiseerd, zodat deze een robuust geheel kunnen vormen met de bestaande poelen in de nabijheid. Met enkele poelen met voldoende grootte om zich tot een op zichzelf staand systeem te ontwikkelen. Het intreden van beekwater moet voorkomen worden (geen vissen in de poel). De bodemhoogte ligt met een hoogte van NAP +20.00 m voldoende diep onder de GLG (Gemiddeld Laagste Grondwaterstand).

Bereikbaarheid
In het herinrichtingsgebied bevinden zich twee objecten die regelmatig bereikbaar moeten zijn, namelijk de beekloop en de buffers. Voor de beekloop wordt een obstakelvrije zone langs de beek gereserveerd (onderhoudspad). Deze ligt meestal aan de oostzijde van de Grote Moolenbeek, wat de tegenovergestelde oever is van de oever met de moeraszones. De breedte van de obstakelvrije zone bedraagt gemiddeld 5 m. Alleen in het zuidelijke gebied is gekozen om de obstakelvrije zone aan de west-/noordzijde te plaatsen in verband met beschaduwing van de beek (door het te ontwikkelen broekbos). Deze obstakelvrije zone wordt vrijgesteld voor recreatief medegebruik (struinpaden), waardoor een goede scheiding ontstaat tussen natuur en recreatie. Op de locaties waar de obstakelvrije zone het broekbossen doorsnijdt, worden voorden toegepast. De voorden liggen op dezelfde hoogte als het broekbos (bodem 0,2 – 03 m hoger dan de T1-waterstand). De obstakelvrije zones liggen op de hoogte van het huidige maaiveld (met minimaal een T25 herhalingstijd).

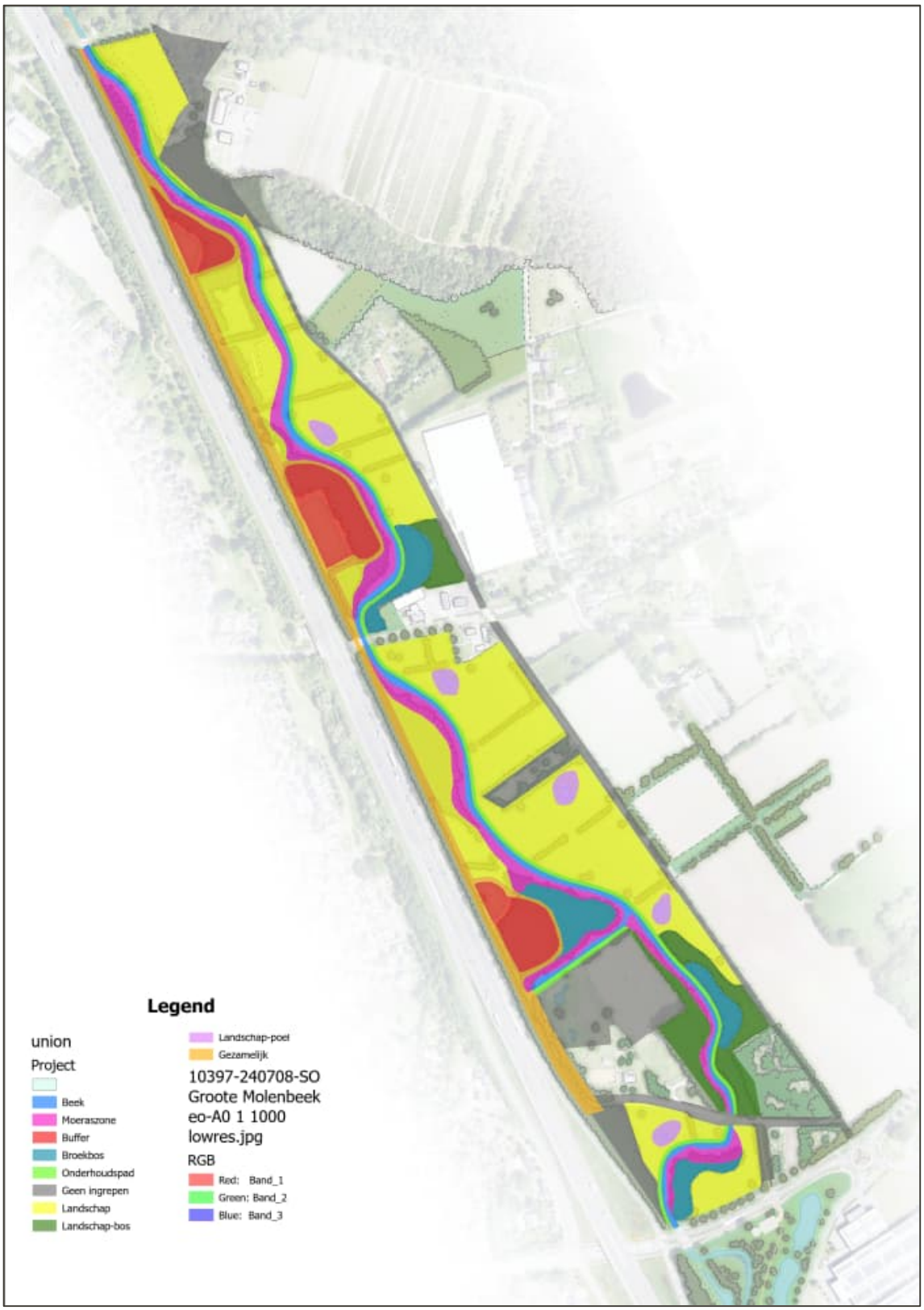
Voor de buffers wordt het huidige onderhoudspad langs de Grote Moolenbeek gebruikt. Recreatief medegebruik van het onderhoudspad is niet gewenst. In het zuidelijke deel wordt het doorgaande karakter daarom verwijderd door benedenstrooms van de buffer het onderhoudspad te laten verwilderen en eventueel te beplanten. De toegang tot het onderhoudspad wordt verlegd en sluit aan op de bestaande wegverharding. Ter plaatse van het huidige tracé van de beek vervalt het onderhoudspad. Daarnaast is een onderhouds-/toegangspad aangebracht voor de bereikbaarheid van de particuliere terreinen, omdat het huidige pad is komen te vervallen door de verlegging van de Grote Moolenbeek. Voor het noordelijke deel blijft het onderhoudspad in het geheel gehandhaafd, omdat dit bevorderlijk is voor de bereikbaarheid van beide buffers.
Het deel van Het Vondere dat in de toekomstige situatie aan de westkant van de Grote Moolenbeek ligt, wordt enkele meters naar het noorden verplaatst. Hierdoor ontstaat er ruimte om tussen Het Vondere en het aan de zuidkant gelegen particulier eigendom een onderhoudspad aan te leggen. Dit onderhoudspad kan tevens door de gebruikers van het particulier eigendom gebruikt worden als toegangspad.

Hooilanden
In principe worden de percelen ten oosten van de Grote Moolenbeek (tussen de beek en het zandpad) plaatselijk afgegraven om deze gronden te verschralen. Tevens wordt op deze manier meer ruimte gecreëerd voor waterberging en ontstaat er de beleving van een beekdal. Deze verlagingen worden met de beek verbonden d.m.v. voorden. De hooilanden worden ontwikkeld als kruiden- en faunarijke graslanden. De hooilanden worden onder andere ingericht voor de ecologie (zoals de das).

Inrichting perceel Kinderraad
Vanuit de gemeente Horst aan de Maas is een wens geuit om ruimte te reserveren voor een ontmoetingsplaats in de natuur. Te denken valt aan natuurlijk spelen, zitgelegenheden en met in de nabijheid klein fruit. Dit alles hoort in relatie te staan met de Grote Moolenbeek. In het inrichtingsplan is een perceel in het zuidelijk gebied aangewezen dat binnen het leefgebied van de das komt te liggen. De locatie is bewust op de oostzijde van de Grote Moolenbeek gekozen om de belangen met de overige natuur niet teniet te doen.

Steilrand
In het noordelijke deel van het plangebied ligt een eeuwenoude steilrand, begroeid met monumentale bomen. Door de aanleg van de A73 is een groot deel van de structuur hiervan ter plaatse verloren gegaan. Om de structuur van deze steilrand te versterken is in het ontwerp langs de beek een houtsingel/-wal doorgezet. Hierbij wordt de obstakelvrije zone op deze locatie iets verlaagd aangebracht, zodat een steilrand van cultuurhistorische waarde ontstaat.

Het schetsontwerp van de Grote Moolenbeek wordt in onderstaande afbeelding 12 weergegeven.

Afbeelding 12. Schetsontwerp OBGV Grote Moolenbeek.

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het plangebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldonderzoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het plangebied heeft voor beschermde soorten. Vervolgens wordt er ingegaan op de (mogelijk) optredende effecten als gevolg van de voorgenomen ingreep. In bijlage 1 is een korte toelichting van natuur in de Omgevingswet opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De tool NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is geraadpleegd. De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurgegevens opgevraagd kunnen worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten- en diersoorten. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2015 – 2025. Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen die gedaan zijn binnen en in de nabijheid van het plangebied. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. De in tabel 1 opgenomen soorten kunnen binnen het plangebied worden verwacht en worden verder behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten rondom (straal 1,5km) het plangebied in de NDFF (2015 – 2025).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Ow	Rode lijst
Vaatplanten			
Kartuizer anjer	*Dianthus carthusianorum*	Ow - Andere soorten	Bedreigd
Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 1			
Blauwe reiger	*Ardea cinerea*	Ow - Vrl	
Boerenzwaluw	*Hirundo rustica*	Ow - Vrl	Gevoelig
Boomvalk	*Falco subbuteo*	Ow - Vrl	Kwetsbaar
Bosuil	*Strix aluco*	Ow - Vrl	
Gierzwaluw	*Apus apus*	Ow - Vrl	
Grote gele kwikstaart	*Motacilla cinerea*	Ow - Vrl	
Havik	*Accipiter gentilis*	Ow - Vrl	
Huismus	*Passer domesticus*	Ow - Vrl	Gevoelig
Huiszwaluw	*Delichon urbicum*	Ow - Vrl	Gevoelig
Kerkuil	*Tyto alba*	Ow - Vrl	
Kleine mantelmeeuw	*Larus fuscus*	Ow - Vrl	
Kokmeeuw	*Chroicocephalus ridibundus*	Ow - Vrl	
Lepelaar	*Platalea leucorodia*	Ow - Vrl	
Ooievaar	*Ciconia ciconia*	Ow - Vrl	
Ransuil	*Asio otus*	Ow - Vrl	Kwetsbaar
Rode wouw	*Milvus milvus*	Ow - Vrl	
Roek	*Corvus frugilegus*	Ow - Vrl	
Slechtvalk	*Falco peregrinus*	Ow - Vrl	
Steenuil	*Athene vidalii*	Ow - Vrl	Kwetsbaar

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Ow	Rode lijst
Stormmeeuw	*Larus canus*	Ow - Vrl	
Torenvalk	*Falco tinnunculus*	Ow - Vrl	Kwetsbaar
Wespendief	*Pernis apivorus*	Ow - Vrl	
Zilvermeeuw	*Larus argentatus*	Ow - Vrl	
Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 2 en tabel 3			
Aalscholver	*Phalacrocorax carbo*	Ow - Vrl	
Buizerd	*Buteo buteo*	Ow - Vrl	
Bruine kiekendief	*Circus aeruginosus*	Ow - Vrl	
Gekraagde roodstaart	*Phoenicurus phoenicurus*	Ow - Vrl	
Grauwe vliegenvanger	*Muscicapa striata*	Ow - Vrl	Gevoelig
Grutto	*Limosa limosa*	Ow - Vrl	Gevoelig
IJsvogel	*Alcedo atthis*	Ow - Vrl	
Kraanvogel	*Grus grus*	Ow - Vrl	Gevoelig
Kuifmees	*Lophophanes cristatus*	Ow - Vrl	
Matkop	*Poecile montanus*	Ow - Vrl	Gevoelig
Oeverloper	*Actitis hypoleucos*	Ow - Vrl	
Oeverzwaluw	*Riparia riparia*	Ow - Vrl	
Patrijs	*Perdix perdix*	Ow - Vrl	Kwetsbaar
Ringmus	*Passer montanus*	Ow - Vrl	Gevoelig
Sperwer	*Accipiter nisus*	Ow - Vrl	
Zwarte mees	*Periparus ater*	Ow - Vrl	Gevoelig
Zwarte specht	*Dryocopus martius*	Ow - Vrl	
Grondgebonden zoogdieren			
Aardmuis	*Microtus agrestis*	Ow - Andere soorten	
Bever	*Castor fiber*	Ow - Hrl	
Bosmuis	*Apodemus sylvaticus*	Ow - Andere soorten	
Bunzing	*Mustela putorius*	Ow - Andere soorten	Kwetsbaar
Das	*Meles meles*	Ow - Andere soorten	
Dwergmuis	*Micromys minutus*	Ow - Andere soorten	
Eekhoorn	*Sciurus vulgaris*	Ow - Andere soorten	
Egel	*Erinaceus europaeus*	Ow - Andere soorten	
Haas	*Lepus europaeus*	Ow - Andere soorten	Gevoelig
Huisspitsmuis	*Crocidura russula*	Ow - Andere soorten	
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	Ow - Andere soorten	Gevoelig
Ree	*Capreolus capreolus*	Ow - Andere soorten	
Rosse woelmuis	*Myodes glareolus*	Ow - Andere soorten	
Steenmarter	*Martes foina*	Ow - Andere soorten	
Veldmuis	*Microtus arvalis*	Ow - Andere soorten	
Vos	*Vulpes vulpes*	Ow - Andere soorten	
Wezel	*Mustela nivalis*	Ow - Andere soorten	Gevoelig
Vleermuizen			
Franjestaart	*Myotis nattereri*	Ow - Hrl	
Gewone dwergvleermuis	*Pipistrellus pipistrellus*	Ow - Hrl	
Gewone grootoorvleermuis	*Plecotus auritus*	Ow - Hrl	
Laatvlieger	*Eptesicus serotinus*	Ow - Hrl	Kwetsbaar
Watervleermuis	*Myotis daubentonii*	Ow - Hrl	
Amfibieën			
Alpenwatersalamander	*Ichthyosaura alpestris*	Ow - Andere soorten	
Bastaardkikker	*Pelophylax kl. esculentus*	Ow - Andere soorten	
Boomkikker	*Hyla arborea*	Ow - Hrl	Bedreigd

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Ow	Rode lijst
Bruine kikker	*Rana temporaria*	Ow - Andere soorten	
Gewone pad	*Bufo bufo*	Ow - Andere soorten	
Groene kikker (Onb.)	*Pelophylax esculentus synklepton*	Ow - Andere soorten	
Kleine watersalamander	*Lissotriton vulgaris*	Ow - Andere soorten	
Poelkikker	*Pelophylax lessonae*	Ow - Hrl	
Dagvlinders			
Grote vos	*Nymphalis polychloros*	Ow - Andere soorten	Kwetsbaar
Kleine ijsvogelvlinder	*Limenitis camilla*	Ow - Andere soorten	Kwetsbaar

* Bescherming Omgevingswet (Ow): hrl = Habitatrichtlijnsoort en vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Voorgaande onderzoeken

Faunaconsult heeft in 2023 het verkennend flora- en faunaonderzoek (Faunaconsult, 2023) ter plaatse voor het project Grote Moolenbeek uitgevoerd, maar dit onderzoek is uitgevoerd op basis van vrij beperkte maatregelen. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat rondom het plangebied de volgende soorten aanwezig zijn:

- Slaapplaats kerkuil in oude werktuigloods naast voormalig varkensbedrijf (Konijnenweg 5)
- Holtes vleermuizen (bosgebied noordelijk Meldersloseweg)
- Nesten boerenzwaluw stallen voormalig varkensbedrijf (Konijnenweg 5)
- Dassenburcht in de grondwal naast het voormalige varkensbedrijf (Konijnenweg 5)
- Eekhoornnest in boom (bosgebied noordelijk van Meldersloseweg)

3.1.3 Veldbezoek

Op 23 januari 2025 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het plangebied door een ecoloog van Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij temperatuur 11°C, droog, windkracht 3Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie en effecten

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het plangebied en welke functie het plangebied mogelijk vervult voor deze soorten. In deze paragrafen wordt vervolgens ingegaan op de (mogelijk) optredende effecten als gevolg van de voorgenomen ingreep.

3.2.1 Flora

3.2.1.1 Voorkomen

Literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek is gebleken dat er een beschermde plantensoort is aangetroffen in omgeving van het plangebied. Dit betreft de kartuizer anjer die op ongeveer 1km noordelijk voorkomt rondom kasteel ter Horst ter hoogte van de Kasteelse Bossen. Met het voorgaande onderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen rondom het plangebied. Ook komen er invasieve exoten voor in de directe omgeving. Deze worden verder behandeld in paragraaf 3.3.

Veldbezoek

Het plangebied bestaat voornamelijk uit de Grote Moolenbeek en akkerland. Ten tijde van het veldbezoek bleken de oevers en taluds van de Grote Moolenbeek aan een zijde gemaaid te zijn. Aan de andere zijde is rietbegroeiing en bosschages aanwezig. In de directe omgeving zijn houtsingels, en kleine akker- en weilandpercelen aanwezig. Hier zijn o.a. de volgende algemene vaatplanten aangetroffen die voorkomen in voedselrijke bodems, zoals: braam, brandnetel en riet. Ook zijn de volgende bomen aangetroffen: zomereik, gewone esdoorn, gewone vlier, hazelaar, populier en schietwilg.

De aangetroffen biotopen zijn de beek, bosschages en kleinschalige akker en weilanden Vanwege het overwegend agrarische karakter van de omgeving valt ook niet te verwachten dat het plangebied geschikt biotoop biedt voor beschermde vaatplanten die overwegend op arme bodems of specifieke substraten voorkomen. Overige beschermde vaatplanten zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Geschikte biotopen voor beschermde vaatplanten werden evenmin aangetroffen. Vanwege het overwegend agrarisch karakter van de omgeving valt niet te verwachten dat het plangebied geschikt biotoop biedt voor beschermde vaatplanten die overwegend op arme bodems of specifieke substraten voorkomen. Met het onderzoek zijn geen invasieve exoten aangetroffen rondom Grote Moolenbeek en naastgelegen sloten. Omdat het winterseizoen betreft en delen van de oevers zijn gemaaid kunnen groeiplaatsen van vaatplanten worden gemist.

3.2.1.2 Effecten

Door de afwezigheid van beschermde vaatplanten en door het ontbreken van geschikt biotoop worden negatieve effecten op vaatplanten niet verwacht.

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Voorkomen soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1

Literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek komen diverse vogelsoorten naar voren waarvan het nest jaarrond beschermd is. Dit betreffen de volgende soorten: boerenzwaluw, blauwe reiger, boomvalk, bosuil, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, ooievaar, ransuil, rode wouw, roek, slechtvalk, steenuil, torenvalk en wespendief.

De roofvogels (boomvalk, havik en wespendief) broeden in de directe omgeving, zoals de Kasteelse Bossen. In dit bosgebied broeden ook de bosuil en ransuil. De waarnemingen van ooievaar, lepelaar, rode wouw, slechtvalk, roek en grote gele kwikstaart betreffen overvliegende en/of overwinterende individuen in de omgeving. Dat geldt ook voor de waargenomen meeuwensoorten (kokmeeuw, zilvermeeuw, kleine mantelmeeuw en stormmeeuw). In de agrarische gebieden broeden vogels met jaarrond beschermde nesten die hoofdzakelijk nestelen in/op bebouwing of speciale nestkasten (boerenzwaluw, gierzwaluw, huismus, huiszwaluw, kerkuil, slechtvalk, steenuil en torenvalk). Uit het voorgaande onderzoek (Faunaconsult, 2023) is een slaapplaats van kerkuil aangetroffen in een stal aan de Konijnenweg.

Afbeelding 13. Nestkast torenvalk naast beek.

Afbeelding 14. Paardenstal noordelijk deel van de Zandweg.

Afbeelding 15. Nestkast bosuil aan de Zandweg.

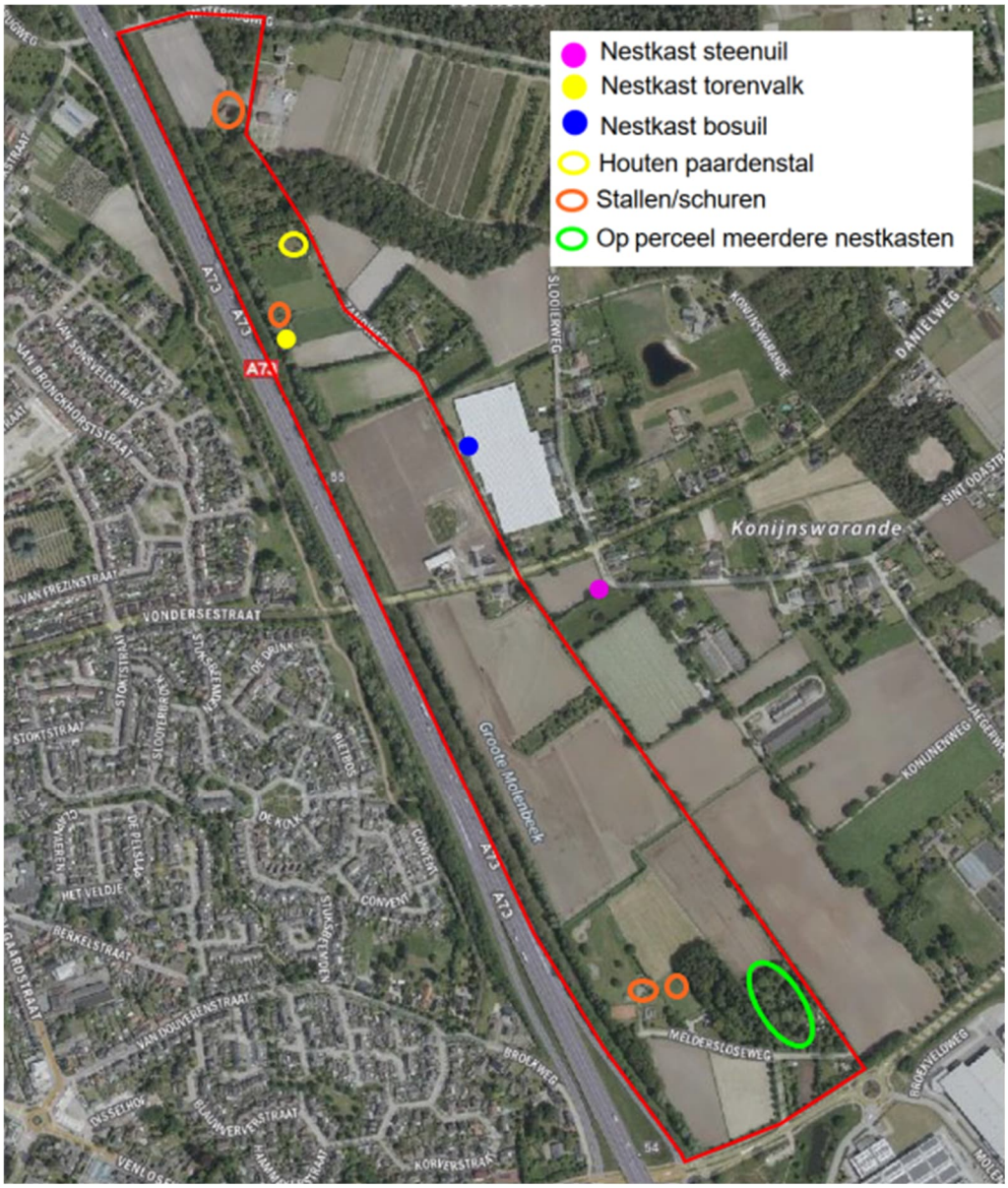

Afbeelding 16. Nestkasten van bosuil en steenuil privéterrein Meldersloseweg.

Veldbezoek

Met het veldbezoek zijn in de bosschages rondom het plangebied geen grote takkennesten en nesten van kraaien aangetroffen in de bomen. In het plangebied en in de directe omgeving hiervan hangen verspreid meerdere nestkasten, zoals een torenvalkenkast in het noordelijk gebied ter hoogte van de Grote Moolenbeek. Op een van de privéterreinen aan de zuidkant van het plangebied hangen steenuil-nestkasten en bosuil-kasten. Verspreid door het plangebied zijn meerdere kleine stallen en schuren aanwezig die mogelijk geschikt zijn als nestplaats voor boerenzwaluw. De stal waar in een eerder onderzoek van gebleken is dat deze als slaapplaats dient voor de kerkuil, deze is niet meer aanwezig. De stallen binnen het plangebied zijn vrij laag en zijn niet geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de kerkuil en andere vogels met een jaarrond beschermd nest. Nabij de bebouwing aan de Vondersestraat waren enkele huismussen aanwezig in de heg. Deze bebouwing is ook potentieel geschikt als voortplantingsbiotoop voor gierzwaluw. Nesten van huiszwaluw zijn niet aangetroffen.

Rondom de Grote Moolenbeek binnen het plangebied ontbreken geschikte nestlocaties en biotopen voor de grote gele kwikstaart. Zie ook afbeeldingen 13-17.

Afbeelding 17. Aangetroffen nestkasten voor vogels en aanwezige stallen binnen het plangebied (rode lijn). Bron PDOK-Viewer.

3.2.2.2 Effecten soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1

De Grote Moolenbeek en het agrarische akkerland vormen voor jaarrond beschermde vogels een potentieel geschikt nestbiotoop en/of foerageerhabitat. Zo hangen er op meerdere plekken nestkasten en zijn er rondom de bebouwing waarnemingen bekend van meerdere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. In de bomen en de populierenopstand binnen het plangebied zijn geen nesten van vogels met een jaarrond beschermd nest waargenomen en zijn ook geen takkennesten waargenomen die gebruikt kunnen worden door een andere soort, zoals ransuil en boomvalk.

Steenuil en bosuil

Het plangebied en directe omgeving vormen mogelijk geschikt broedgebied voor steenuil en bosuil. Op de locaties waar werkzaamheden voorzien zijn, zijn echter geen nestkasten aanwezig. Deze zijn gelegen buiten het plangebied en daarbij overal tenminste op een afstand van 75 meter tot de locaties van de geplande werkzaamheden. Met een afstand van >75 m. liggen de voorliggende werkzaamheden op een dusdanige afstand van de nestkasten, dat van verstoring geen sprake is. Mogelijk valt een deel van het plangebied binnen het territorium en foerageergebied van steenuil en bosuil. Het aanwezige biotoop bestaat voornamelijk uit akkerpercelen en weilanden. Met de voorliggende herinrichting van het gebied vindt hier omvorming plaats van agrarische percelen naar natuurgraslanden. Met deze ontwikkeling vindt versterking plaats van het aanwezige foerageergebied voor steenuil en bosuil. Effecten op beide soorten worden zodoende niet verwacht.

Torenvalk

In het noordelijke deel van het plangebied is een nestkast van de torenvalk aanwezig. Met de voorliggende herinrichting van het plangebied gaat deze nestkast mogelijk verdwijnen en/of treden er negatieve effecten op tijdens de uitvoer van de werkzaamheden. Mogelijk maakt een deel van het plangebied onderdeel uit van het foerageergebied van torenvalk. Het foerageergebied bestaat hier dan voornamelijk uit de aanwezige akkerpercelen en weilanden. Met de voorliggende herinrichting worden deze percelen omgevormd naar natuurgraslanden, waardoor het foerageergebied juist wordt versterkt voor de torenvalk.

Boerenzwaluw

Verspreid door het gebied zijn meerde kleine schuurtjes en/of stallen aanwezig die mogelijk als geschikte nestplaats kunnen fungeren. Het merendeel van deze stallen blijven behouden. Alleen in het noordelijke deel van het plangebied worden de percelen waar stallen op aanwezig zijn mogelijk heringericht. Hiervoor geldt dat er mogelijk negatieve effecten kunnen optreden op nestplaatsen van de boerenzwaluw.

Overige vogels met jaarrond beschermde nesten

Met de herinrichting blijven de woningen en omliggende privéterreinen behouden, waardoor geen effecten optreden op de mogelijke nestplaatsen van huismus en gierzwaluw in deze bebouwing. Ook blijven de terreinen met daarop nestkasten (o.a. Meldersloseweg) behouden. Tevens worden er geen effecten verwacht op het functionele groen en het aanwezige foerageergebied in de directe omgeving. Door de herinrichting verdwijnt enkel een kleiner deel van een groter functioneel leefgebied, waardoor ruim voldoende leefgebied behouden blijft. Tevens worden door de herinrichting percelen heringericht met kruidenrijke vegetaties, waardoor het aandeel foerageergebied uiteindelijk juist toeneemt.

3.2.2.3 Voorkomen soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 2 en tabel 3

Literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek komen diverse vogelsoorten naar voren waarvan het nest jaarrond beschermd is onder categorie 2 en vogelsoorten waarvan de rustplaatsen beschermd zijn in tabel 3. Dit betreffen de volgende soorten: aalscholver, buizerd, bruine kiekendief, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, ijsvogel, kraanvogel, oeverloper, oeverzwaluw, patrijs, ringmus, sperwer, zwarte mees en zwarte specht. De waarnemingen van kraanvogels, bruine kiekendief, en oeverloper betreffen enkel overtrekkende en/of overwinterende individuen. De meeste waarnemingen van gekraagde roodstaart, kuifmees en zwarte mees komen uit de bosgebieden (naaldbossen) noordelijk en zuidelijk van het plangebied. De patrijs komt voornamelijk voor in het buitengebied van Melderslo.

Veldbezoek

Met het veldbezoek zijn geen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest uit categorie 2 en vogelsoorten met beschermde rustplaatsen (tabel 3) aangetroffen. Ook heeft de Grote Moolenbeek binnen het plangebied geen steilranden of zijn hier omgevallen bomen aanwezig waar oeverzwaluw en ijsvogel tot broeden kunnen komen. Binnen het plangebied zijn ook geen roofvogelnesten aangetroffen en zijn geen kolonies aanwezig van blauwe reigers. Ook ontbreken er geschikte biotopen voor typische bosvogels zoals zwarte specht. Struwelen en kleinschalige akkers die geschikt zijn voor soorten zoals patrijs en ringmus ontbreken ook binnen het plangebied. Wel kunnen de bospercelen die binnen het plangebied aanwezig zijn broedplaatsen bieden aan grauwe vliegenvanger en gekraagde roodstaart.

3.2.2.4 Effecten soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 2 en tabel 3

De Grote Moolenbeek is ongeschikt als leefgebied/foerageergebied/voortplantingsbiotoop voor de ijsvogel en oeverzwaluw door de afwezigheid van steile oeverwanden en/of omgevallen bomen.
Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek kan gesteld worden dat met de voorliggende herinrichting van het gebied effecten op vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest uit categorie 2 niet te verwachten zijn. De werkzaamheden richten zich voornamelijk op het inrichten van de agrarische percelen en de beekloop. De struwelen en bosschages worden voor het grootste deel behouden en worden verder versterkt. Rustplaatsen van vogelsoorten uit tabel 3 zijn niet aanwezig binnen het plangebied, waarmee negatieve effecten hierop zijn uitgesloten.

3.2.2.5 Voorkomen algemene broedvogels

Literatuuronderzoek
Uit het literatuuronderzoek blijkt dat er een groot aantal soorten algemene broedvogels binnen en rond het plangebied voorkomen. Deze soorten kunnen in meer of mindere mate binding hebben met het plangebied.

Veldbezoek
Tijdens het veldbezoek zijn de houtduif en appelvink als algemene broedvogelsoorten aangetroffen. Het plangebied vormt door de aanwezigheid van de beek, rietbegroeiing, omliggende bomen en agrarisch akkerland naar verwachting tevens een geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels zoals de winterkoning, struweelvogels en watervogels. Nesten van algemene broedvogels zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen binnen het plangebied.

3.2.2.6 Effecten algemene broedvogels

Binnen het plangebied vormen het bosperceel, de begeleidende begroeiing langs de huidige Grote Moolenbeek, de braakliggende percelen en de populierenopstand geschikte broedbiotopen voor algemene broedvogels. Ook vormen de groenstructuren binnen en direct grenzend aan het plangebied geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels (Ow-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten) zoals de koolmees, pimpelmees, houtduif en winterkoning, tijdens het broedseizoen (globaal half maart tot half juli). Als gevolg van de toekomstige inrichting van het plangebied zullen werkzaamheden plaatsvinden waardoor effecten op broedvogels kunnen optreden. Wanneer ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen, kunnen broedende vogels mogelijk verstoord worden en broedsels verloren gaan. Negatieve effecten kunnen hiermee op voorhand niet worden uitgesloten.

3.2.3 Grondgebonden zoogdieren

3.2.3.1 Voorkomen haasachtigen en egel

Literatuuronderzoek
Uit het literatuuronderzoek komen de egel, haas en konijn naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden.

Veldbezoek
Tijdens het veldbezoek is onderzocht of het plangebied geschikt is voor haasachtigen en egels. Daaruit is gebleken dat het struweel binnen en buiten de deelgebieden geschikt kan zijn voor de egel, haas en konijn. De

egel, haas en het konijn kunnen dit gebruiken als foerageergebied en om zich te verplaatsen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen konijnenholen aangetroffen.

3.2.3.2 Effecten haasachtigen en egel

Uit het veldbezoek en het literatuuronderzoek is gebleken dat het plangebied mogelijk leefgebied voor de egel, haas en konijn betreft. Door de werkzaamheden kunnen door het gehele onderzoeksgebied effecten optreden door de werkzaamheden op de haas en egel. Deze soorten zijn binnen de provincie Limburg vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.3.3 Voorkomen ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen

Literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek komen aardmuis, bosmuis, dwergmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis en veldmuis naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden. Uit de NDFF-gegevens en uit de bekende verspreidingsgegevens komen geen waarnemingen van veldspitsmuis, grote bosmuis, noordse woelmuis, eikelmuis en hazelmuis naar voren. Wel komen in de directe omgeving meerdere waarnemingen van de waterspitsmuis naar voren uit braakbalonderzoek.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar geschikt habitat voor soorten uit deze groep. Het is gebleken dat de aanwezige bomenrijen binnen de deelgebieden en de bosjes buiten de deelgebieden mogelijk geschikt is voor muisachtigen door aanwezigheid van vegetatie en structuur. Tijdens het bezoek is onder de vegetatie aan de rand gezocht naar sporen (ontlasting, holen en loopsporen) van muizen. Deze zijn niet aangetroffen. Binnen het plangebied komen algemeen voorkomende muisachtigen hoogstens incidenteel voor, het plangebied is geschikt als verbindingsroute. De huidige Grote Moolenbeek is geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis. Dit is met name de oostelijke oevers met rietbegroeiing. De eventueel aanwezige soorten binnen of rondom het plangebied betreffen dus enkel algemeen voorkomende muizensoorten.

3.2.3.4 Effecten ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen

De deelgebieden worden mogelijk incidenteel gebruikt door algemeen voorkomende soorten uit deze groep. In de omgeving komen meerdere waarnemingen van waterspitsmuis naar voren en de huidige beek is geschikt leefgebied voor de soorten.
Effecten op de waterspitsmuis door de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten. Negatieve effecten op verblijfplaatsen en de leefomgeving van de overige muisachtigen worden daarom niet uitgesloten. In het kader van de zorgplicht is het niet toegestaan beschermde of algemene voorkomende soorten te doden of verwonden. Er dient bij de uitvoering van werkzaamheden te worden zorggedragen om dit te voorkomen.

3.2.3.5 Voorkomen knaagdieren

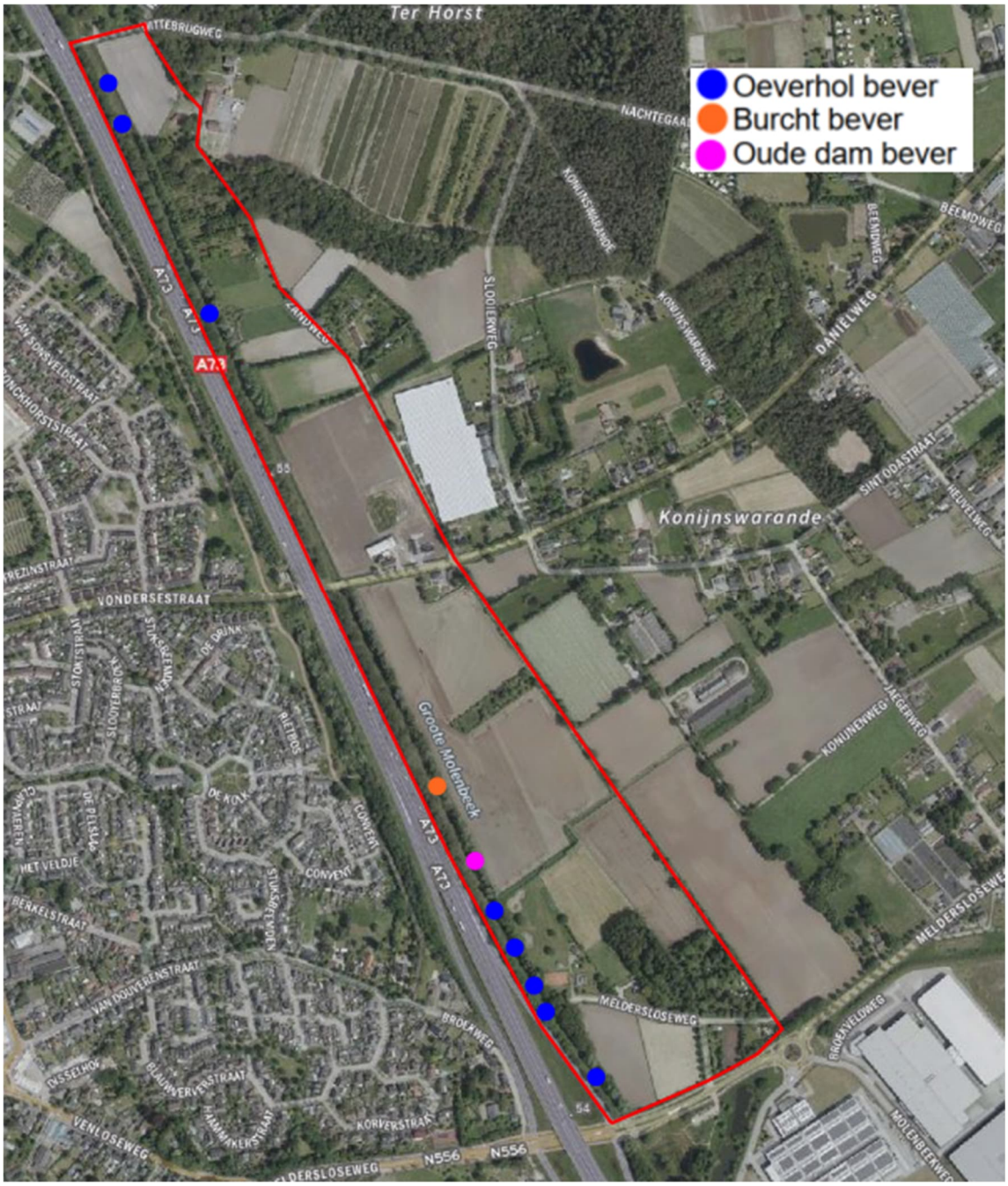
Literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek komen de bever en eekhoorn naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden. Ook kwam er een eekhoornnest naar voren uit het eerder uitgevoerde onderzoek (Faunaconsult, 2023).

Veldbezoek

Bever

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar sporen van activiteit, geschikt leefgebied, verblijfplaatsen en individuen van bever. Uit het veldbezoek is gebleken dat geschikt habitat aanwezig is rond de Grote Moolenbeek en dat er daadwerkelijk bewoningssporen van de bever aanwezig zijn, zoals oeverholen, knaagsporen, een dam en een burcht. Zie ook afbeeldingen 18, 19 en 20. Buiten de Grote Moolenbeek ontbreken (bewonings-)sporen van de bever in de naastgelegen sloten.

Afbeelding 18. Waarnemingen van de bever binnen het plangebied.

Afbeelding 19. Vraatsporen en uitreedplaats bever langs oever.

Afbeelding 20. Takkenburcht bever op oever

Eekhoorn

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar nesten en sporen van de eekhoorn binnen het plangebied. De bosschages binnen het plangebied is geschikt biotoop aanwezig voor de eekhoorn. Ten tijde het veldbezoek zijn verspreid meerdere (zomer)nesten van de eekhoorn waargenomen. Door het winterseizoen konden de bomen gemakkelijk worden geïnspecteerd op aanwezige nesten. Zie ook afbeelding 21 en 22.

Afbeelding 21. Aangetroffen eekhoornnesten (gele stip) binnen plangebied (rode kader).

Afbeelding 22. Eekhoornnest in boom.

3.2.3.6 Effecten knaagdieren

Bever

Binnen het plangebied zijn bewoningssporen van de bever aangetroffen. Door de herinrichtingswerkzaamheden kunnen effecten optreden op vaste rust- en verblijfplaatsen van de bever, zoals de verstoring en vernietiging van vast rust- en verblijfplaatsen.

Eekhoorn

Nesten van eekhoorn zijn op meerdere locaties aangetroffen tijdens het veldbezoek op locaties binnen en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, waardoor effecten niet kunnen worden uitgesloten. De eekhoorn is binnen de provincie Limburg deels vrijgesteld in de periode maart-april en juli t/m november.

3.2.3.7 Voorkomen marterachtigen

Literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek komen de bunzing, das, steenmarter en wezel naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden. Ten westen van het plangebied ter hoogte van de Konijnenweg is een burchtlocatie van de das aanwezig. Deze burchtlocatie is ook bekend uit het voorgaande onderzoek (Faunaconsult, 2023).

Veldbezoek

De bomenrij binnen de deelgebieden, de aangrenzende bomen en de omliggende bosjes zijn geschikt voor steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel. Binnen het plangebied zijn er geen holen in de grond of onder bomen waargenomen. Ook zijn er in de aangrenzende bosjes geen holen waargenomen. De bovengenoemde soorten foerageren mogelijk binnen het plangebied.

Steenmarter

Aangenomen mag worden dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het leefgebied van een of enkele steenmarters. Binnen het plangebied ontbreken potentiële verblijfplaatsen in de vorm van holen en/of bebouwing die gebruikt kunnen worden als verblijfplaats.

Das

De burcht van de das bevindt zich op meer dan 50 meter buiten het plangebied in een zandhoop (afbeelding 23). Binnen het plangebied zijn geen bewoningsporen aangetroffen van de das. Het grondwater binnen het plangebied staat ook erg hoog, waardoor het niet geschikt is voor dassenburchten. De agrarische gronden binnen het plangebied kunnen onderdeel zijn van het foerageergebied van de das, maar hier zijn geen (verblijfs-)sporen (o.a. wissels, wroetsporen, latrines en burchten) aangetroffen van de das.

Afbeelding 23. Aanwezige dassenburcht (blauwe lijn) in de directe omgeving van het plangebied (rode kader).

3.2.3.8 Effecten marterachtigen

Das

Voor de das ontbreken vaste rust- en verblijfplaatsen rondom het hele plangebied. Effecten op de burcht worden niet verwacht door de ligging van meer dan 50 meter vanaf het plangebied. De herinrichting van de Grote Moolenbeek worden ook de omliggende agrarische gronden heringericht.

Het leefgebied van de das varieert afhankelijk van het voedselaanbod tussen een grootte van 30 tot 200 hectare. Met name het foerageergebied dat nabij een burcht (50 meter buiten plangebied) gelegen is, vormt een belangrijk deel van het leefgebied (Kennisdocument das, BIJ12, 2017).

Belangrijke onderdelen van het foerageergebied van de das zijn gebieden waar een groot deel van het jaar eten te vinden is, zoals bemeste graslanden. Ook in oude en structuurrijke eikenbossen en bosjes kan hij een groot deel van het jaar voldoende en een gevarieerd aanbod aan voedsel vinden. Er zijn ook landschapselementen, zoals (maïs)akkers, hoogstamboomgaarden en ruigten, die in een bepaald seizoen van het jaar geschikt zijn om voedsel in te zoeken. De omgeving van de burchtlocatie bestaat uit bosschages, akkerland (o.a. maisteelt) en er zijn weilanden aanwezig. Met name de akker- en weilanden in de directe omgeving van de burcht bieden hier geschikt foerageergebied voor dassen.

Gezien de huidige omgeving van de burchtlocatie grenzend aan het plangebied, wordt gesteld dat de

nabijgelegen bemeste graslanden en akkerland een belangrijk deel van het leefgebied van de das vormen. De burchtlocatie ligt midden in een agrarisch gebied en de ontwikkelingen spelen zich voornamelijk af over kleiner gebied, waardoor niet verwacht wordt dat er essentieel leefgebied van de das verloren gaat.

Steenmarter
Aangenomen kan worden dat er steenmarters voorkomen binnen het plangebied in de aanwezige bebouwing. Met de werkzaamheden blijft deze bebouwing behouden en binnen het plangebied ontbreken geschikte verblijfplaatsen, waardoor de aanwezigheid van steenmarter niet wordt verwacht binnen het plangebied. Op het essentieel functioneel leefgebied worden door de werkzaamheden geen effecten verwacht, omdat de steenmarter een groot territorium heeft en de ingreep zich enkele in een deel van het leefgebied plaatsvinden waardoor de steenmarter voldoende alternatieve foerageergebieden heeft in de directe omgeving van het plangebied. Daarbij wordt binnen het plangebied de percelen heringericht, waarbij het plangebied geschikter leefgebied wordt in de toekomstige situatie.

Kleine marterachtigen
In het gehele plangebied is geschikt biotoop voor kleine marterachtigen aanwezig, zoals de bosschages, oevers en bomenrijen. Het plangebied maakt daarmee deel uit van het leefgebied van de kleine marterachtigen. De voorgenomen werkzaamheden zullen mogelijk verstoring veroorzaken op aanwezige verblijfsbiotopen, maar leiden waarschijnlijk niet tot een negatief effect op marterachtigen. Kleine marterachtigen zijn binnen de provincie Limburg vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen. Tijdens de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht (art. 11.27).

3.2.3.9 Voorkomen overige grondgebonden zoogdieren
Literatuuronderzoek
Uit het literatuuronderzoek komen de ree en vos naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden. De overige onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de wilde kat, lynx en de in Nederland slechts zwervend aangetroffen wolf en met vastgesteld leefgebieden op De Hoge Veluwe en zuidwest Brabant. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het plangebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

Veldbezoek
Tijdens het veldbezoek is gezocht naar sporen van overige grondgebonden zoogdieren, maar zijn niet aangetroffen. Ook zijn geen holen aangetroffen binnen het plangebied. De omliggende bosjes hebben potentieel een geschikt biotoop voor overige grondgebonden zoogdieren zoals ree en vos. Er kan daarom ook niet worden uitgesloten dat incidenteel reeën en vossen het plangebied zullen betreden om zich te verplaatsen naar andere gebieden.

3.2.3.10 Effecten overige grondgebonden zoogdieren
Het plangebied bevat geschikt biotoop voor overige soorten zoals ree en vos. De omliggende bosjes zijn potentieel wel geschikt voor de soorten. Er kan daarom ook niet worden uitgesloten dat incidenteel overige algemene soorten het plangebied zullen betreden om zich te verplaatsen naar andere gebieden. Echter zijn er genoeg percelen rondom de deelgebieden om zich via deze te verplaatsen en er zijn geen vossenholen aangetroffen. De voorgenomen werkzaamheden zullen daardoor ook niet tot een negatief effect op overige grondgebonden zoogdieren leiden.

3.2.4 Vleermuizen

3.2.4.1 Voorkomen
Literatuuronderzoek
Uit het literatuuronderzoek komen de volgende vleermuizen naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden, namelijk: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, franjestaart en watervleermuis.

Veldbezoek

Verblijfplaatsen

De keuze voor een verblijfplaats wordt door vleermuizen vooral ingegeven vanuit het energetische belang. Gedurende het jaar gebruiken vleermuizen seizoensgebonden verblijfplaatsen met verschillende microklimaten. Belangrijk hierbij is dat er sprake is van een stabiel klimaat. Binnen het plangebied zijn woningen en zijn schuren/stallen aanwezig die mogelijk geschikt zijn voor vleermuizen, zoals onder dakpannen, spleten en open stootvoegen, waarmee verblijflocaties in bebouwing niet kunnen worden uitgesloten. Deze woningen en schuren/stallen liggen ruim (>50 meter) buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. De enige stallen die wel gaan verdwijnen ten behoeve van de beekverlegging bestaat uit een metalen zeecontainer en een houten opslaghok die momenteel in gebuikt is als paardenstal (afbeelding 14 en 26).
In de houten constructie van de stal en container ontbreken wegkruipmogelijkheden, waardoor dit gebouw niet geschikt is als verblijfplaatsen van vleermuizen. In een tweetal bomen tussen de A73 en Grote Moolenbeek (noordelijk deel) is een boom met holtes aanwezig. Ook het populierenbos ten noorden van de Meldersloseweg zijn veel stervende en kwijnende bomen aanwezig met veel holtes die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Verder zijn geen bomen met holtes, spleten en/of loszittende schors aangetroffen binnen het plangebied (afbeeldingen 24-26).

Foerageergebieden

Het gehele plangebied is geschikt als foerageergebied voor meerdere soorten vleermuizen. Vooral de huidige Grote Moolenbeek en begeleidende begroeiing is geschikt foerageergebied. Binnen het onderzoeksgebied zijn meerdere landschapselementen en bosschages aanwezig, die potentieel geschikt zijn als foerageergebied voor vleermuizen. Vermoedelijk worden de aanwezige open gebieden binnen het plangebied vermeden door foeragerende vleermuizen.

Vliegroutes

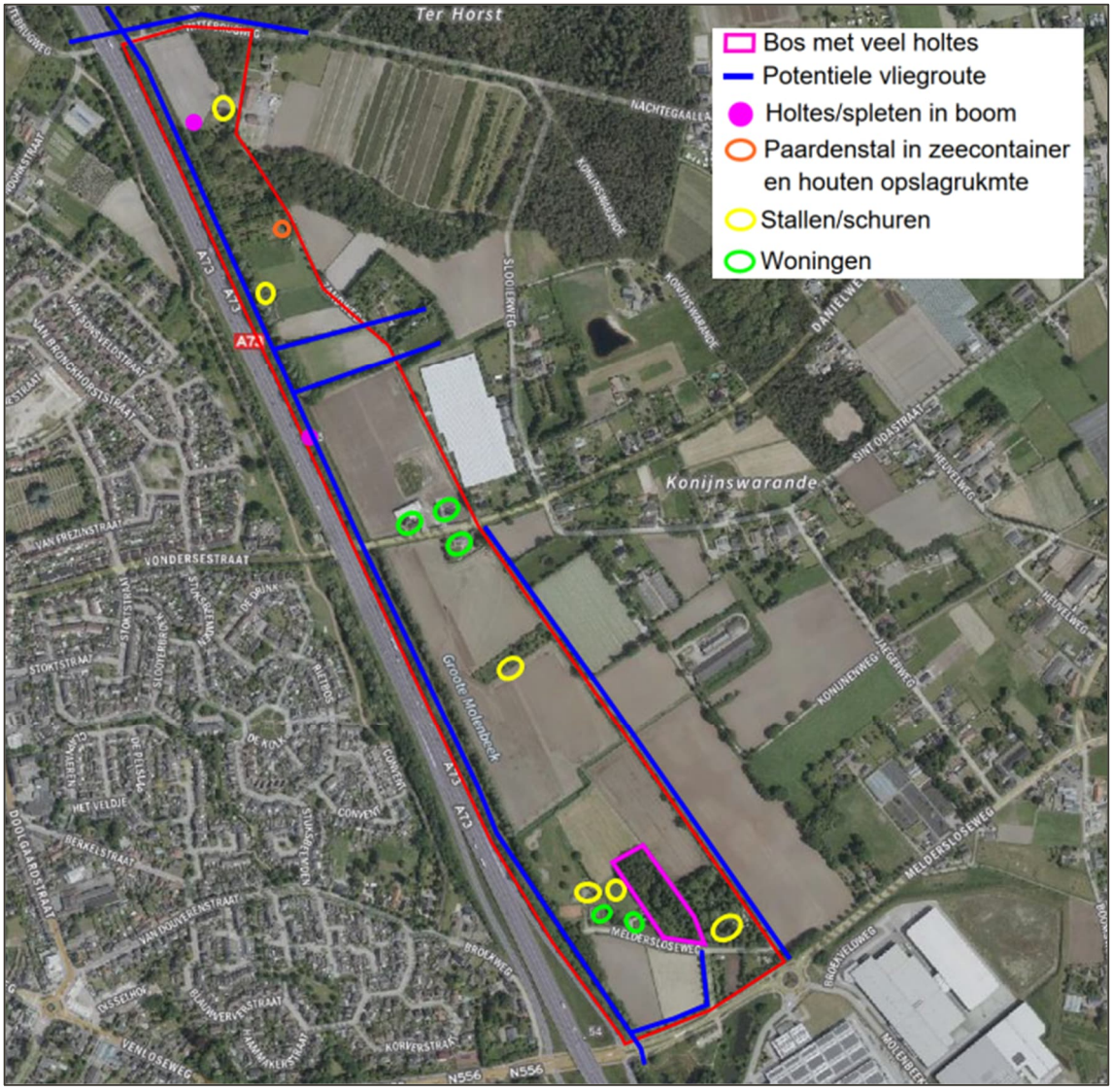
Een groot aantal vleermuissoorten gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. Verschillende vaak laagvliegende soorten als grootoorvleermuis en watervleermuis kunnen ook greppels of sloten en oevers als geleiding gebruiken. Binnen het onderzoeksgebied zijn meerdere lijnvormige elementen aanwezig, in de vorm van de huidige Grote Moolenbeek en bomenrijen rondom het gehele plangebied. Zie ook afbeelding 26.

Afbeelding 24. Populierenbos met veel holtes.

Afbeelding 25. Stal/schuur binnen plangebied.

Afbeelding 26. Aanwezige verblijfsfunctie vleermuizen binnen plangebied (rode kader).

3.2.4.2 Effecten

Verblijfplaatsen

Effecten op verblijfplaatsen in bomen kunnen niet worden uitgesloten, omdat door de herinrichting de Grote Moolenbeek wordt verlegd in het populierenbos, waarin veel bomen met holtes aanwezig zijn. Effecten op verblijfplaatsen in bebouwing kan worden uitgesloten, omdat de enige bebouwing die gaat verdwijnen ongeschikt is als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. De overige stallen en bebouwing (o.a. woningen) blijven behouden, waardoor effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen in bebouwing kan worden uitgesloten. Door de uitvoer van de werkzaamheden worden verstorende effecten niet verwacht op vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in de naastgelegen woningen in de directe omgeving.

Vliegroutes en foerageergebied

De Grote Moolenbeek en de begeleidende begroeiing vormen mogelijk een vliegroute voor vleermuizen, maar in de omgeving zijn voldoende alternatieve vliegroutes aanwezig in de aanwezige lijnvormige elementen, waardoor het plangebied geen onderdeel is van een essentiële vliegroute en er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn. Het plangebied biedt daarnaast een marginale functie als foerageergebied en vliegroute door de aanwezige bomenrij en de Grote Moolenbeek zelf. Doordat de omgeving ruim voldoende vergelijkbaar biotoop bevat en dat het plangebied wordt heringericht is er van een significante afname aan foerageerbiotoop geen sprake.

Voor de herinrichting van de Grote Moolenbeek wordt een deel van de loop van de beek, waar enkele meanders worden aangelegd. Hierdoor veranderd de vliegroute van de vleermuizen en kan door de aanleg tijdelijk worden verstoord. In de toekomstige situatie blijft de vliegroute behouden.

3.2.5 Amfibieën

3.2.5.1 Voorkomen

Literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek komen de volgende amfibieën naar voren binnen een straal van 1,5 km van de deelgebieden, namelijk: Alpenwatersalamander, bastaardkikker, poelkikker, boomkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De waarnemingen van boomkikker komen uit een natuurgebied op meer dan 1 km noordelijk van het plangebied voor. waarnemingen van rugstreeppad komen niet voor uit de NDFF, maar recentelijk zijn op verdere afstand (<2 km) wel rugstreeppadden waargenomen.

Veldbezoek

Binnen het plangebied is de Grote Moolenbeek aanwezig. Dit betreft een stromende beek die niet geschikt is voor amfibieën. Wel zijn enkele poelen/vijvers (afbeelding 28) en een sloot aanwezig binnen het plangebied die geschikt kunnen zijn voor amfibieën. De bosschages en populierenopstand kunnen als landhabitat fungeren voor de soorten. Geschikte structuren, zoals braamstruweel zijn niet aanwezig, waardoor het plangebied niet geschikt is voor de boomkikker. De nieuw gegraven geul is vrij nieuw en is potentieel geschikt voortplantingswater voor de rugstreeppad (afbeelding 27).

Afbeelding 27. Onderdeel nieuw gegraven broekbos binnen het plangebied.

Afbeelding 28. Poelen/vijver binnen het plangebied (rode kader).

Binnen het plangebied is geschikt landhabitat aanwezig voor (vrijgestelde) algemene soorten, zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Incidentele aanwezigheid van zwervende exemplaren van deze soorten zijn niet uit te sluiten. Voor deze soorten geldt dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden de algemene zorgplicht (artikel 11.27) in acht genomen dient te worden. Zie ook paragraaf 5.1.

3.2.5.2 Effecten

Binnen het plangebied zijn voortplantingsplaatsen voor amfibieën aanwezig, waardoor effecten op de voortplantingsplaatsen niet kunnen worden uitgesloten. In de directe omgeving komen ook Alpenwatersalamander en poelkikker voor. Ook komt in de buurt de rugstreeppad voor. Met het schetsontwerp worden door de herinrichting enkele poelen en landhabitat geraakt, waardoor effecten kunnen optreden door de werkzaamheden. Ook is het gehele plangebied geschikt voor algemene soorten, zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Het beschadigen, vernietigen of opzettelijk verstoren van het landhabitat van deze soorten vormt mogelijk een overtreding van een flora- en fauna-activiteit. Voor de algemene soorten geldt dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden de zorgplicht in acht genomen dient te worden.

3.2.6 Reptielen

3.2.6.1 Voorkomen

Literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek komen geen waarnemingen van reptielen naar voren binnen een straal van 1,5 km van de deelgebieden.

Veldbezoek
Ten tijde van het veldbezoek is binnen en rondom de deelgebieden geen geschikt leefgebied, zoals aanwezige vegetatie (schrale, open structuurrijke vegetaties) op de oever gevonden die door reptielen gebruikt kunnen worden. De oevers bestaan voornamelijk uit zeer voedselrijke vegetaties. Beschermde reptielen komen op een te grote afstand van de deelgebieden voor om redelijkerwijs binnen de deelgebieden te verwachten.

3.2.6.2 Effecten
Doordat er in en rondom de deelgebieden geen geschikt habitat aanwezig is en dat reptielen niet voorkomen in de omgeving van het plangebied worden effecten niet verwacht.

3.2.7 Vissen

3.2.7.1 Voorkomen
Literatuuronderzoek
Beschermde vissoorten komen niet naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer binnen de NDFF. Wel zijn waarnemingen bekend van en algemene soorten, zoals kopvoorn

Veldbezoek
Binnen het plangebied loopt de Grote Moolenbeek en de naastgelegen sloot. Hierin zijn tijdens het veldbezoek geen vissen waargenomen. Wel komen er naar verwachting algemene soorten voor, zoals blankvoorn en baars. Ten tijde van het veldbezoek was er water aanwezig in de beek.

3.2.7.2 Effecten
In de Grote Moolenbeek komen naar verwachting meerdere algemene vissoorten voor. Voor deze soorten geldt dat zij voor door provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Omgevingswet. Voor deze soorten geldt dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden echter wel de zorgplicht in acht genomen dient te worden.

3.2.8 Ongewervelden

3.2.8.1 Voorkomen
Literatuuronderzoek
Uit het literatuuronderzoek blijkt dat er twee soorten strikt beschermde ongewervelden binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden zijn waargenomen, namelijk: grote vos en kleine ijsvogelvlinder. Volgens de Verspreidingsatlassen kan de aanwezigheid van de teunisbloempijlstaart en vermiljoenkever niet worden uitgesloten in de omgeving van het plangebied.

Veldbezoek
Grote vos
Grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open, maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout. Waardplanten van deze soort zijn vooral iep; ook zoetekers en sommige wilgensoorten. Binnen het plangebied zijn verspreid wilgen en populier waargenomen. Ook kunnen de vlinders voorkomen in de aanwezige holle bomen binnen het populierenbos.

Kleine ijsvogelvlinder
De kleine ijsvogelvlinder komt voor in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. Geschikte waardplanten (wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie, gecultiveerde kamperfoelie en sneeuwbes) groeien doorgaans in de halfschaduw. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden. Dit habitattype is niet aanwezig binnen het plangebied en de waardplant (kamperfoelie) is ook niet aangetroffen binnen het plangebied.

Wel zijn enkele zwervende vlinders aangetroffen in een tuin op 1 km afstand. Hiermee kan de aanwezigheid van deze soort binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

Teunisbloempijlstaart
De teunisbloempijlstaart komt voor in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en grote kattenstaart. Deze waardplanten zijn niet waargenomen binnen het plangebied. Ondanks het veldbezoek in de winterperiode is uitgevoerd zijn waardplanten (rozetten/oude bloeiaren) niet aangetroffen. Ook zijn de oevers van de grote Molenbeek grotendeel begroeid door bomen, struiken en rietvegetatie en aan een zijde is een onderhoudspad aanwezig dat geregeld wordt gemaaid, waardoor dit geen geschikte groeiplaatsen zijn van wilgenroosje, bastaardwederik en grote kattenstaart. Maar omdat een deel van de Grote Moolenbeek in de schaduw is gelegen en geen bladrozetten van de bovengenoemde soorten zijn aangetroffen wordt de aanwezigheid van teunisbloempijlstaat niet verwacht.

Vermiljoenkever
De vermiljoenkever is opvallend gekleurd, maar kent een zeer verborgen levenswijze. Zowel de larven als de volwassen kevers brengen het grootste deel van hun leven door onder de schors van dode bomen. Het is een soort die zich gemakkelijk kan verspreiden en de laatste jaren worden regelmatig nieuwe populaties ontdekt. De vermiljoenkever komt op dit ogenblik voor in vochtige bossen. Populier is in Nederland de absolute favoriete boom voor de soort en dat komt met name omdat in populierenbossen zeer frequent vers dood hout beschikbaar komt. Echter ook de meeste andere loofbomen en zelfs enkele naaldboomsoorten worden bewoond. Binnen het plangebied is een populierenopstand aanwezig in het zuidelijke deel van het plangebied met veel kwijnende bomen, waardoor dit bosgebied geschikt is voor de vermiljoenkever.

Overige ongewervelden
Tijdens het veldbezoek is gekeken naar mogelijk geschikte locaties voor ongewervelden. Binnen de deelgebieden is geen leefgebied aangetroffen dat mogelijk geschikt is voor beschermde ongewervelden. Er zijn geen waardplanten of geschikt habitat voor waardplanten aangetroffen in de deelgebieden. Daarnaast zijn door de afwezigheid van vegetatie geen geschikte uitsluiplocaties voor beschermde libellen aanwezig rond de oevers van de Grote Moolenbeek. Het plangebied is daarom niet geschikt voor bovenstaande soorten.

3.2.8.2 Effecten
Op basis van de literatuurstudie en de biotoopkenmerken kan het voorkomen van kleine ijsvogelvlinder en teunisbloempijlstaart worden uitgesloten. In het onderzoeksgebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor overige beschermde vlindersoorten en/of het bekende verspreidingsgebied ligt ver buiten het onderzoeksgebied.
Effecten op de grote vos en vermiljoenkever kunnen niet worden uitgesloten, omdat delen van het plangebied mogelijk geschikt leefgebied/waardplanten kunnen zijn door de werkzaamheden.
De aanwezigheid van overige onder de beschermingsregimes vallende vlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten. Door de aanwezigheid van geschikte waardplanten en habitat kan de aanwezigheid van grote vos niet worden uitgesloten en kunnen door de werkzaamheden effecten niet worden uitgesloten.

3.2.9 Rode lijst soorten

3.2.9.1 Voorkomen
Bronnen- en literatuurstudie
Van de aanwezige rode lijst soorten zijn de vogels, zoogdieren (kleine marterachtigen), vaatplantenen de ongewervelden (o.a. libellen en dagvlinders) de grootste vertegenwoordiger. Net buiten het onderzoeksgebied groeit de zeldzame muurganzenvoet en gele kornoelje Een uitgebreide lijst met voorkomende soorten is terug te vinden in bijlage B4.

Veldbezoek

Van de aanwezige rode lijst soorten zijn de vogels, vaatplanten en de ongewervelden (o.a. libellen en dagvlinders) de grootste vertegenwoordiger. Tijdens het veldbezoek is bekeken of het plangebied een wezenlijke bijdrage kan zijn voor Rode lijst soorten. Het plangebied is omringd door open agrarisch gebied, met aan de randen kleine landschapselementen. Deze gebieden zijn geschikt leefgebied voor vogels en zoogdieren. Binnen het plangebied zijn geen geschikte groeiplaatsen aanwezig voor rode lijst planten, doordat de gronden voornamelijk bestaan uit voedselrijke ruigte vegetaties en agrarische gronden (weilanden en akkers), die niet geschikt zijn voor rode lijstsoorten en bijzondere vegetatietypen.

3.2.9.2 Effecten

Het plangebied biedt voor Rode lijstsoorten waarde als geschikt of belangrijk habitat. De voorgenomen plannen hebben een positief effect op de aanwezige biodiversiteit voor alle voorkomende soortgroepen. Door de werkzaamheden worden geen rode lijst vaatplanten geraakt tijdens de werkzaamheden De functie van het plangebied voor de Rode lijstsoorten en de instandhouding van deze soorten zal niet in geding komen door de ontwikkeling omdat er in de uitwerking voldoende groenstroken aanwezig blijven en mogelijk worden versterkt. Ook worden soortenarme agrarische gronden heringericht. Negatieve effecten door de herinrichting worden niet verwacht.

3.3 Invasieve exoten (vaatplanten)

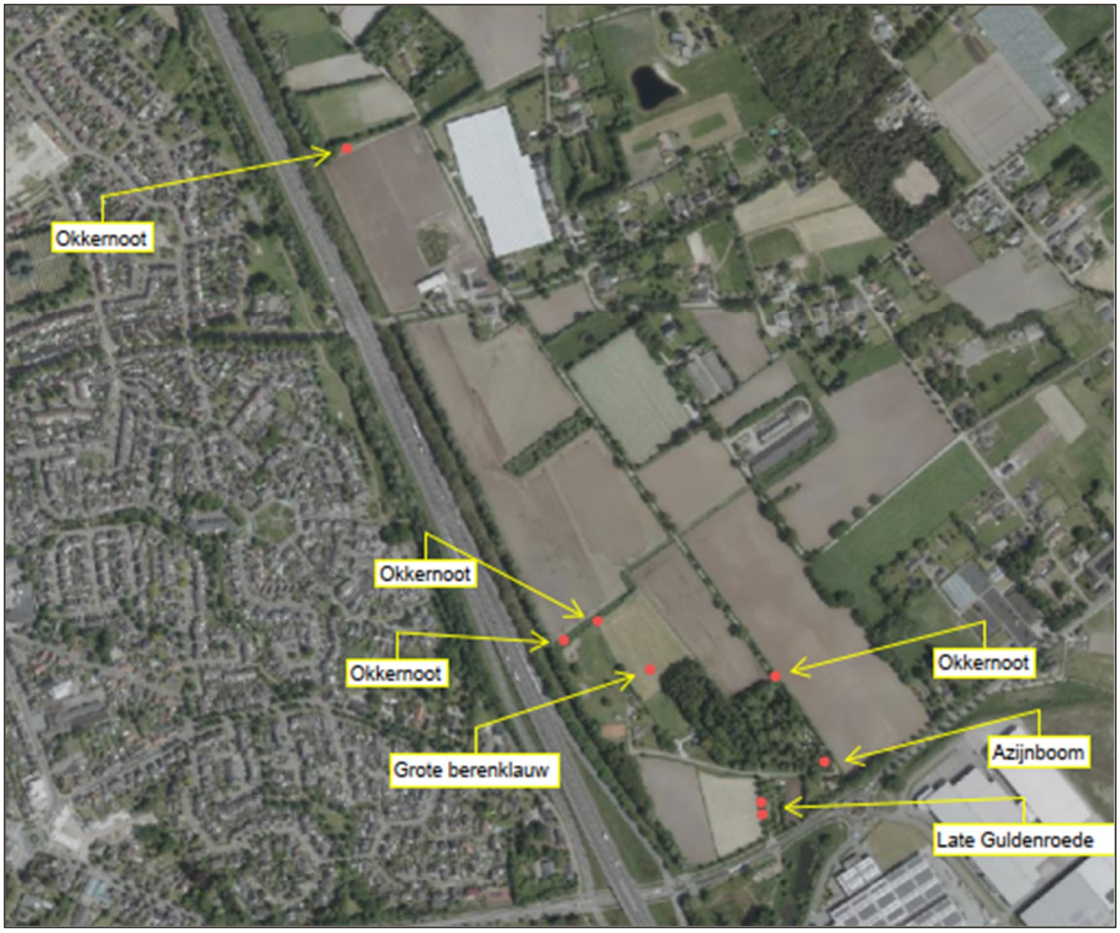
3.3.1.1 Voorkomen

Bronnen- en literatuurstudie

Uit de gegevens van de NDFF komen waarnemingen van invasieve exotische vaatplanten naar voren van de reuzenbalsemien, reuzenberenklauw, grote waternavel, hemelboom en smalle waterpest. Zie ook bijlage B4 voor een lijst van aanwezige invasieve exoten in de directe omgeving.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen invasieve exoten vaatplanten waargenomen binnen het gehele plangebied. Met een eerder onderzoek gericht naar exoten is op een perceel noordelijk van de populierenopstand een grote berenklauw aangetroffen. Door het winterseizoen en het beheer op de oevers van de Grote Moolenbeek konden invasieve plantensoorten niet worden aangetroffen en/of waren niet zichtbaar. Deze oevers zijn mogelijk geschikt voor soorten als reuzenbalsemien. Op 28 oktober 2024 is een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van invasieve plantensoorten. Hier zijn geen invasieve exoten aangetroffen, maar wel meerdere uitheemse soorten. Zie afbeelding 29.

Afbeelding 29. Aangetroffen exoten-onderzoek

3.3.1.2 Effecten

Binnen het onderzoeksgebied zijn, op grote berenklauw na, geen invasieve exoten vaatplanten aangetroffen. Geadviseerd wordt om vervolgonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van exoten binnen de groeiperiode. Met de werkzaamheden dient te allen tijde rekening worden gehouden dat invasieve exoten niet worden verspreid of van elders via transporten het gebied worden ingebracht.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

In dit hoofdstuk is aangegeven of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden (Natura 2000, bijzondere nationale natuurgebieden, bijzondere provinciale natuurgebieden/landschappen en/of Natuurnetwerk Nederland) gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het plangebied beschermde houtopstanden/bomen aanwezig zijn die met de voorliggende activiteit negatieve effecten ondervinden. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens afkomstig van Informatie Kaart Natuur (IKN), provincie Limburg (Omgevingsverordening en Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)) en gemeenten Echt-Susteren en Sittard-Geleen (Omgevingsplan). Indien deze beschermde gebieden/houtopstanden binnen of nabij het plangebied zijn gelegen is direct ingegaan op de (mogelijk) optredende effecten als gevolg van de voorgenomen ingreep. In bijlage 1 is een korte toelichting van natuur in de Omgevingswet opgenomen.

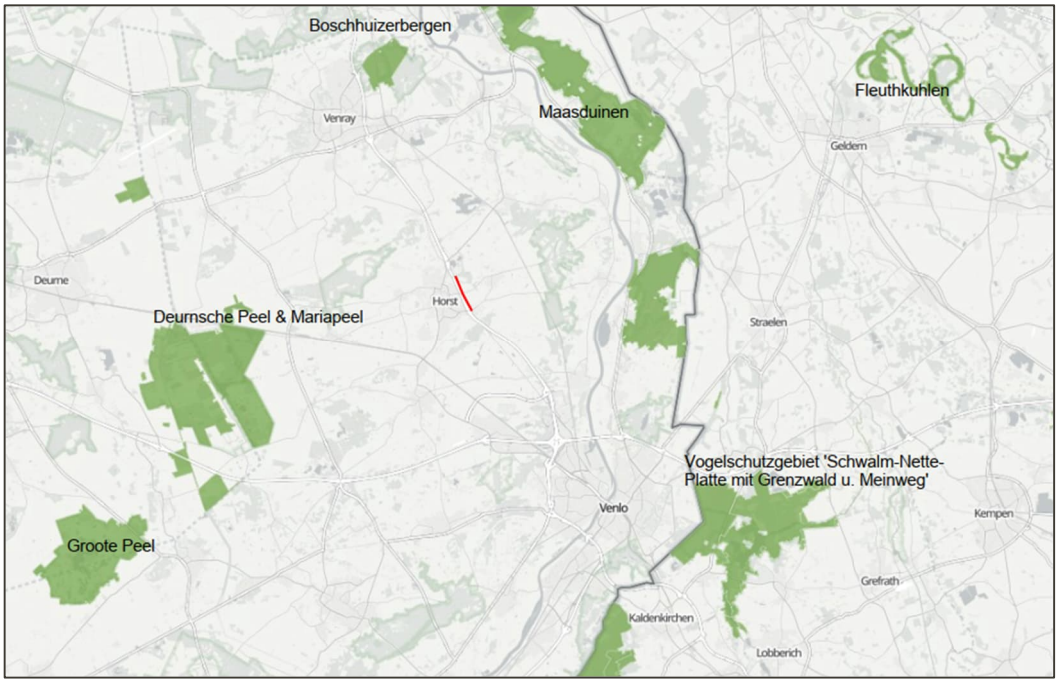
4.1 Natura 2000-gebieden

4.1.1 Ligging

Het plangebied is gelegen buiten de grenzen van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op 7,7 km ten noordwesten van de plangebieden. Dit betreft het Natura 2000-gebied Maasduinen. De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn weergegeven in tabel 2 en afbeelding 30.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het plangebied.

Natura 2000-gebied	Afstand tot plangebied
Maasduinen	Circa 7,7 km
Boschhuizerbergen	Circa 10,3 km
Deurnsche Peel & Mariapeel	Circa 9,0 km
Vogelschutzgebiet 'Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg'	Circa 13,8 km
Groote Peel	Circa 18,3 km
Fleuthkuhlen	Circa 20,9 km

Afbeelding 30. Kaart met de globale ligging van het plangebied (rode lijn) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen). Bron: Natura 2000 Network Viewer.

4.1.2 Effecten

Vanwege de afstand tussen de plangebieden en het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied, zijn directe effecten, zoals oppervlakteaantasting of effecten als gevolg van licht en geluid, niet aan de orde. Wel bestaat de mogelijkheid dat er effecten optreden door verzuring op stikstofgevoelige habitattypen. Hiervoor dient er een stikstofdepositie-onderzoek middels het programma Aerius te worden uitgevoerd.

4.2 Bijzondere nationale natuurgebieden

Op 3 december 2024 is het IKN geraadpleegd voor de aanwezige bijzondere nationale natuurgebieden. Hieruit is gebleken dat er geen bijzondere nationale natuurgebieden aanwezig zijn binnen het plangebied.

4.3 Provinciale gebiedsbescherming

4.3.1 Ligging

Binnen de provincie Limburg bestaat het Natuurnetwerk Nederland (NNN) uit het Natuurnetwerk Limburg (NNL) Daarnaast wordt dit vanuit het provinciale beleid verder aangevuld met de groenblauwe mantel. In de onderstaande afbeelding 30 is te zien dat het plangebied niet binnen het natuurnetwerk is gelegen.

Wel ligt het plangebied geheel binnen een gebied dat is aangewezen als Groenblauwe mantel. De Groenblauwe mantel bestaat binnen het plangebied uit kleinschalig landbouwgebied en natuurlijke gradiënten in het landschap.

4.3.2 Effecten

Het plangebied is niet gelegen binnen een gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Limburg (NNL). Wel ligt het plangebied binnen de Groenblauwe mantel. Zie ook afbeelding 31.

De Groenblauwe mantel is een samenvoeging van de vroegere Zilvergroene natuurzone en Bronsgroene landschapszone. Met de aanwijzing van de Groenblauwe mantel stimuleert de provincie het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap ook buiten het natuurnetwerk. Voor de kernkwaliteiten van de Groenblauwe mantel is inzichtelijk gemaakt of effecten met de voorliggende herinrichting van het plangebied te verwachten zijn. Deze worden hieronder toegelicht:

<u>Groene karakter:</u>
Voorgenomen ontwikkeling leidt netto tot verhoging van natuurlijk karakter in het plangebied. T.b.v. het plan worden nieuwe (broek)bossen, moerassige laagten en natuurlijke graslanden gerealiseerd. Ook voorziet het plan in het laten slingeren van de beek en biedt het voor zover mogelijk ruimte aan geomorfologische processen in de beek.
Hiermee is sprake van een positief effect (meer ruimte voor natuur en natuurlijke processen).

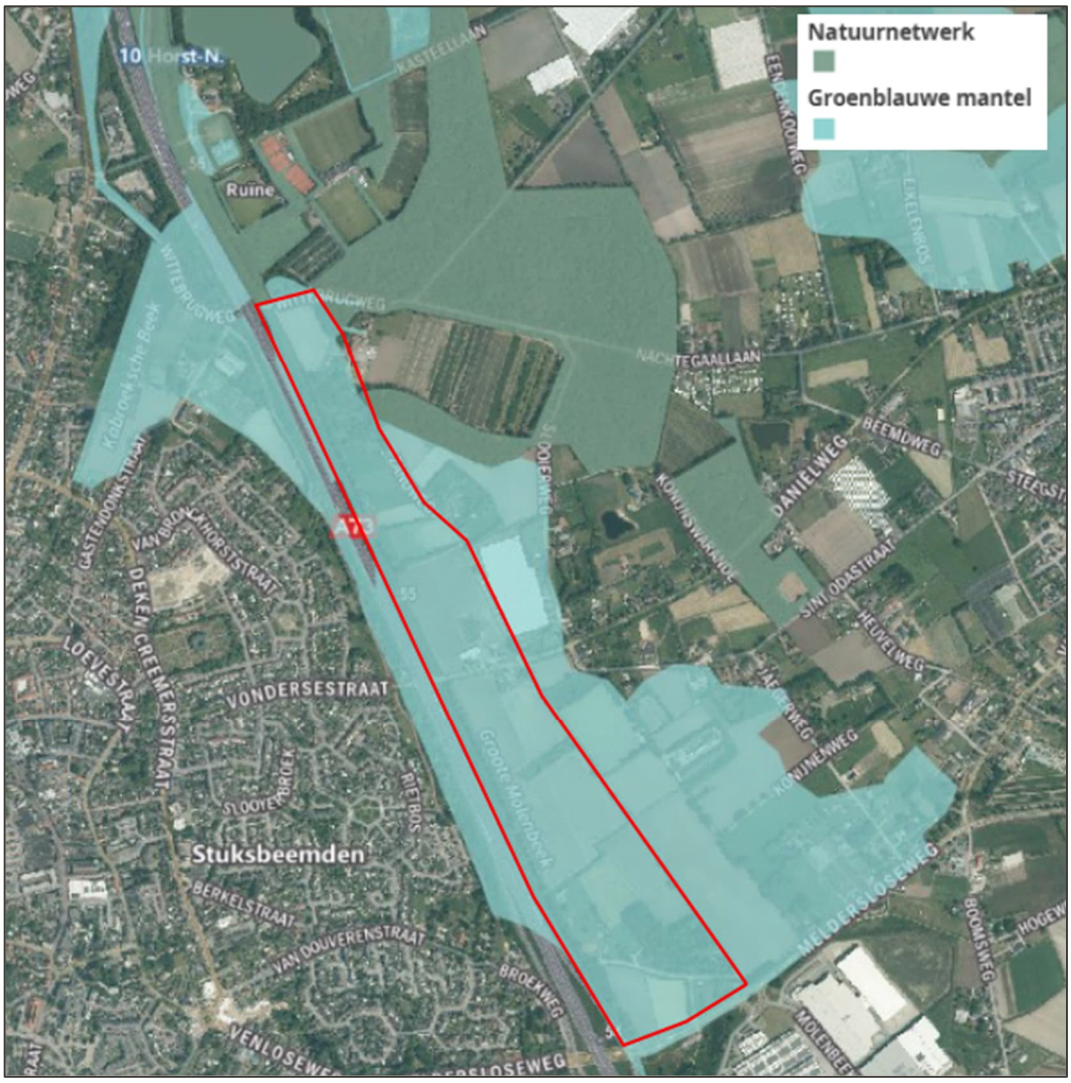
<u>Visueel- ruimtelijk karakter:</u>
Plangebied bestaat in huidige situatie uit hoofdzakelijk agrarisch, relatief open gebied. Met voorgenomen plan voorziet in een overgang van een beekdallandschap aan westzijde en richting oostzijde naar meer open agrarisch landschap. Plan vormt hiermee een verbinding tussen beide landschappen.
Hiermee is geen sprake van een effect.

<u>Cultuurhistorisch erfgoed:</u>
Plangebied in huidige vorm betreft een hoofdzakelijk agrarisch landschap, met relatief grote percelen gevormd door ruilverkaveling. De beek is rechtgetrokken. Het plangebied is daarmee van zeer beperkte cultuurhistorische waarde. Voorgenomen ontwikkeling leidt tot het plaatselijk terugbrengen c.q. beleefbaar maken van oude kavelranden en historische percelering. Ook voorziet het plan in het laten slingeren van de beek.
Hiermee is geen sprake van een effect.

Reliëf:
Het plangebied kent zeer weinig relief. Het beekdal is in huidige situatie beperkt tot een smalle zone langs de beek. Met voorgenomen plan wordt het beekdal feitelijk hersteld en verbreed en wordt ook het aanwezige reliëf vergroot.
Er is hiermee geen sprake van een effect (toegevoegd reliëf is plan is kunstmatig).

Ruimte voor water en waterberging in de laagten en beekdal:
Het beekdal is in huidige situatie beperkt tot een smalle zone langs de beek. Met voorgenomen plan wordt het beekdal feitelijk hersteld en verbreed. Dit leidt tot meer ruimte voor water en waterberging in het beekdal.
Hiermee is er sprake van een positief effect (meer ruimte voor water).

Deze werkzaamheden vallen verder binnen het beleid van de Groenblauwe mantel met betrekking tot het herstel van kleine landschapselementen en het versterken van de biodiversiteit. Met deze ingrepen wordt zodoende in een versterking van de Groenblauwe mantel voorzien.

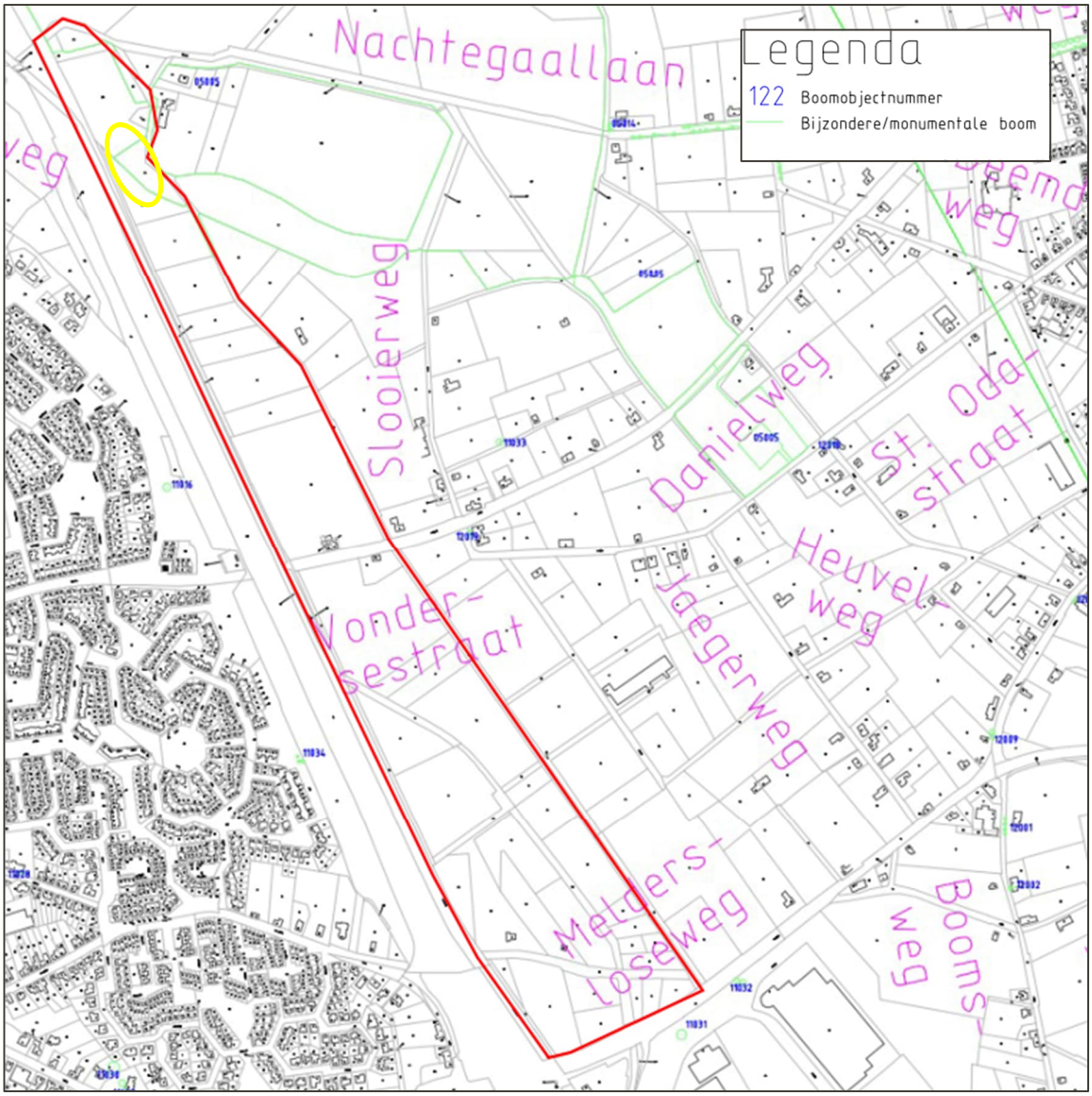

Afbeelding 31. Globale ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Groenblauwe mantel (blauwe vlakken) en het Natuurnetwerk Limburg (groene vlakken). Bron: Atlas Limburg.

4.4 Houtopstanden

4.4.1 Ligging

Het plangebied is gelegen buiten de bebouwde kom, waardoor het onderdeel houtopstanden van de Ow aan de orde is. Verspreid zijn bosschages, houtsingels, bomenrijen aanwezig die bestaan uit een bomenrij van 20 of meer bomen of een totale oppervlakte van1.000 m^2.
Binnen het plangebied zijn uit de bomenkaart bijzondere en monumentale bomen van de gemeente Horst aan de Maas aanwezig in het noordelijk deel van het plangebied ter hoogte van de Wittebrugweg, Zandstraat en op het perceel tussen de Zandstraat en de Grote Moolenbeek. Zie ook onderstaande afbeelding 32.

Afbeelding 32. Bijzondere en monumentale bomen (gele cirkel) binnen het plangebied. Bron bomenkaart gemeente Horst aan de Maas.

4.4.2 Effecten

4.4.2.1 Houtopstanden

Op basis van de voorliggende plannen worden diverse bomen en struweel gekapt, maar omdat het pas een schetsontwerp betreft zijn de precieze te kappen bomen niet bekend. De totale houtopstand binnen het plangebied komt boven de 1.000 m^2 en bomen in een rij van 20 of meer bomen, waardoor het onderdeel houtopstand van toepassing is.
De regels voor de bescherming van houtopstanden en bomenrijen staan opgenomen in Afdeling 11.3 Bal. Hierin staat dat het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht (art. 11.126 Bal) en herplantplicht (art. 11.129 Bal) voor houtopstanden vanaf 1.000 m^2 of meer of bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen buiten de zogeheten bebouwingscontour houtkap (art. 11.111, lid 2 Bal).

4.4.2.2 Gemeentelijk kapbeleid Horst aan de Maas

In het noordelijk deel van het plangebied zijn beschermde bomen aanwezig. De meeste bomen vallen buiten het plangebied, maar er staan in het noordelijk perceel enkele oude eiken. De precieze plannen zijn niet bekend op de betreffende locatie, maar als deze bomen gekapt moeten worden dient er een kapvergunning worden aangevraagd bij de gemeente Horst aan de Maas. Bij aanvragen kapvergunningen voor bomen die zijn opgenomen in de lijst bijzondere en monumentale bomen, geldt het 'nee tenzij' principe. Om een kapvergunning te rechtvaardigen zijn alleen veiligheidsredenen (zorgplicht) en redenen ten behoeve van het (aantoonbaar) algemeen belang te verdedigen. Hiertoe zal altijd een schriftelijk verzoek aan de gemeente ten grondslag liggen. Het college is bevoegd voor bestuurlijke besluitvorming hiertoe.

5 CONCLUSIES

Op basis van de resultaten uit dit verkennend natuuronderzoek blijkt dat de voorgenomen werkzaamheden aan de Grote Moolenbeek mogelijk negatieve effecten kan veroorzaken op beschermde planten- en diersoorten, beschermde gebieden en/of bomen/houtopstanden. Voor de verschillende soort(groep)en wordt beschreven of en zo ja, van welke schadelijke handelingen die mogelijk leiden tot een vergunningplicht onder de Ow sprake is en in hoeverre dit de voorliggende activiteit in de fysieke leefomgeving in gevaar kan brengen. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven. Tot slot is vermeld welke gevolgen de gebiedsbescherming heeft voor de Grote Moolenbeek.

5.1 Beschermde soorten

Uit de resultaten van hoofdstuk 3 blijkt dat binnen de directe omgeving van het plangebied mogelijk geschikt is als leefgebied voor meerdere beschermde soorten. In de onderstaande alinea's wordt hier verder op ingegaan.

5.1.1 Broedvogels

5.1.1.1 Vogels – jaarrond beschermde nesten categorie 1 – vervolgonderzoek torenvalk en boerenzwaluw

In het plangebied zijn mogelijk broedplaatsen aanwezig van torenvalk en boerenzwaluw. De precieze inrichting van het gebied is nog niet bekend, maar als door de ingreep effecten op de torenvalkenkast en stallen niet kan worden uitgesloten is vervolgonderzoek naar de boerenzwaluw en torenvalk noodzakelijk. Hiervoor dient er (in het broedseizoen) beoordeeld te worden of de torenvalkenkast bezet is door torenvalk en of er boerenzwaluwen broeden in de (paarden)stallen die verdwijnen door de voorgenomen ontwikkeling.

5.1.1.2 Jaarrond beschermde nesten categorie 2 en algemene broedvogels – rekening houden met broedseizoen

De nesten en het functionele leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten uit categorie 2 zijn beschermd als de ingreep leidt tot het verdwijnen van de nestplaats en de omgeving onvoldoende alternatief leefgebied biedt en hiermee de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar komt. Binnen het plangebied is plaatselijk geschikt broedgebied voor grauwe vliegenvanger en gekraagde roodstaart aanwezig. Door de ontwikkeling vinden plaatselijk werkzaamheden in het bosgebied plaats, maar er blijft voldoende geschikt broedgebied behouden, waardoor effecten op het functioneel leefgebied niet in gevaar komt. Wel geldt er voor deze soorten dat rekening moet worden gehouden met het broedseizoen.

Werkzaamheden die binnen het plangebied uitgevoerd gaan worden leiden mogelijk tot negatieve effecten op algemene broedvogels, zoals het doden van vogels (art. 11.37, lid 1, onder a, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)) en het vernielen van nesten of eieren (art. 11.37, lid 1, onder b, Bal). Het is hiernaast tevens mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (art. 11.37, lid 1, onder d, Bal). In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij de werkzaamheden binnen het plangebied. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

5.1.2 Vleermuizen – vervolgonderzoek verblijfplaatsen in bomen en rekening houden met verlichting

Binnen het plangebied zijn locaties aanwezig met potentiële verblijfplaatsen in bomen, waarbij mogelijk effecten optreden. Met de herinrichtring wordt de loop van de Grote Moolenbeek dwars door het populierenbos gelegd, waardoor deze potentiële verblijfplaatsen verdwijnen. De exacte ligging van de beekloop is nog niet bekend, zodoende dienen de boomholtes in deze bomen in kaart te worden gebracht. Daaropvolgend moet er beoordeeld worden of er daadwerkelijk effecten optreden op deze potentiële verblijfplaatsen. Als door de

werkzaamheden eventuele effecten op de verblijfplaatsen niet kunnen worden uitgesloten dient een vervolgonderzoek naar vleermuizen te worden uitgevoerd in de periode mei t/m september.

Het plangebied is potentieel geschikt als foerageergebied voor meerdere soorten vleermuizen. Het verdwijnen van het foerageerhabitat op de onderzoekslocatie zal hiermee naar verwachting geen aantasting van essentieel foerageerhabitat vormen. Daarnaast blijft buiten het plangebied volop kwalitatief foerageergebied aanwezig. Binnen het plangebied zijn bomenrijen aanwezig langs de huidige Grote Moolenbeek.
Deze bomenrij is niet aangesloten in een netwerk van lijnvormige elementen en de bomenrij tussen de beek en de A73 blijft behouden, waardoor het geen essentiële vliegroute betreft. Met de geplande ingreep worden geen effecten verwacht op deze houtopstanden en blijven in de directe omgeving behouden. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het van belang is dat er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden geen toename van verlichting plaatsvindt. Als verstoring van verlichting niet is te voorkomen, dient er vervolgonderzoek te worden uitgevoerd naar vliegroutes.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

5.1.3.1 Bever – nader onderzoek en vergunningaanvraag

Met het veldbezoek zijn meerdere bewoningssporen van de bever aangetroffen. De huidige geplande maatregelen betreft het realiseren van herinrichting, waarbij ook de bomen en struweel wordt verwijderd en de Grote Moolenbeek wordt vergraven. Met de herinrichting kunnen er effecten optreden op de bever, waardoor een vergunningaanvraag in het kader van een verstoren flora- en fauna-activiteit noodzakelijk is. Nader onderzoek moet aantonen waar de bever aanwezig is binnen het plangebied en is inmiddels gestart.

5.1.3.2 Eekhoorn – werken buiten de vrijgestelde periode

Binnen het gehele onderzoeksgebied waar bomen aanwezig zijn bevinden zich biotopen die geschikt zijn als leefgebied voor eekhoorn. Daarbij zijn binnen en grenzend aan het onderzoeksgebied waarnemingen bekend. Bij eventuele bomenkap kunnen effecten op eekhoorn optreden. In Limburg is de eekhoorn vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkelingen in de periode maart-april en juli t/m november, waardoor de werkzaamheden binnen de vrijgestelde periode uitgevoerd te worden. Als dit niet mogelijk is, dient vervolgonderzoek te worden uitgevoerd.

5.1.3.3 Waterspitsmuis – nader onderzoek

Binnen het onderzoeksgebied zijn voor waterspitsmuis geschikte watergangen aanwezig in de huidige Grote Moolenbeek. Voor de soort kunnen potentiële effecten niet worden uitgesloten en dient nader onderzoek uitgevoerd te worden middels habitatbeoordeling en eDNA.

5.1.3.4 Overige algemene grondgebonden zoogdieren – rekening houden met de algemene zorgplicht

Het onderzoeksgebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdieren (o.a. muizen en konijn). De omgeving van het onderzoeksgebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten worden mogelijk gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield. De algemene zorgplicht is van toepassing op de voorkomende algemene soorten. Voor deze algemene soorten geldt dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden de algemene zorgplicht (artikel 1.11) in acht genomen dient te worden. Zie ook paragraaf 5.2. De uitwerking van de zorgplicht dient uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.

5.1.4 Amfibieën

5.1.4.1 Poelkikker en Alpenwatersalamander – nader onderzoek

Binnen het plangebied zijn potentiële voortplantingswateren aanwezig. In de directe omgeving komen poelkikker en Alpenwatersalamander voor. Door de werkzaamheden zijn effecten op voortplantingswateren niet uit te sluiten,

omdat de inrichting van de nieuwe beek dwars door enkele watergangen loopt. Hiervoor dient vervolgonderzoek te worden uitgevoerd.

5.1.4.2 Rugstreeppad – vervolgonderzoek en voorkomen vestiging rugstreeppad tijdens de uitvoering

De rugstreeppad komt recentelijk voor op enkele kilometers noordelijk vanaf het plangebied. Zuidelijk in het plangebied is een waterloop aanwezig, die momenteel nog niet is begroeid met vegetatie. Deze watergang is mogelijk geschikt voor de rugstreeppad.
Met de huidige ontwikkeling wordt de nieuwe beekloop gegraven op de betreffende locatie, waardoor effecten op de rugstreeppad niet kunnen worden uitgesloten. Een vervolgonderzoek is daardoor noodzakelijk.
Ten gevolge van de werkzaamheden kunnen echter tijdelijk nieuwe wateren ontstaan (bijvoorbeeld braakliggende grond met tijdelijke plassen en poelen en door insporing van banden), waardoor niet valt uit te sluiten dat rugstreeppad zich hier gaat vestigen met de uitvoering. In een ecologisch werkprotocol dienen de maatregelen opgenomen te worden om vestiging van rugstreeppadden te voorkomen tijdens de werkzaamheden.

5.1.4.3 Algemene amfibieën – rekening houden met de algemene zorgplicht

Binnen de bosschages en het struweel binnen het plangebied is landhabitat aanwezig voor met name algemene amfibieën zoals groene kikker/bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt dat deze door provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Omgevingswet (bijlage 1). De omgeving van het plangebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten door de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Algemene amfibieën kunnen mogelijk door de werkzaamheden worden gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden vernield (artikel 11.27). zie ook paragraaf 5.2.

5.1.5 Vissen

5.1.5.1 Algemene vissen – rekening houden met de algemene zorgplicht

Het water in het plangebied vormt een onderdeel van het leefgebied van algemeen voorkomende vissoorten. Bij de werkzaamheden dient daarom de zorgplicht te worden nageleefd waarbij het doden van individuen wordt voorkomen (artikel 11.27), zie hiervoor paragraaf 5.2.

5.1.6 Vlinders

5.1.6.1 Grote vos – nader onderzoek

Binnen het gehele plangebied staan verspreid geschikte waardplanten van grote vos, zoals wilgen en populieren In de buurt van het plangebied zijn meerdere waarnemingen van grote vos bekend, waardoor de aanwezigheid van de soorten niet kunnen worden uitgesloten. Ten eerste moet het plangebied onderzocht worden op de aanwezigheid van waardplanten (iep, wilgen, kers en populier) en bomen met holtes (overwinteringsplaats) in relatie met het voorgenomen plan. Als er waardplanten en bomen met holtes gekapt moeten worden, dan is vervolgonderzoek naar grote vos noodzakelijk.

5.1.7 Kevers

5.1.7.1 Vermiljoenkever – mogelijke vergunningaanvraag en werken met ecologisch werkprotocol

De nieuwe beekloop wordt aangelegd dwars door het populierenbos. Binnen dit bosgebied kunnen effecten op de vermiljoenkever niet worden uitgesloten, zeker omdat het bosgebied uitermate geschikt is voor de soort. Het vaststellen of uitsluiten van de aanwezigheid van de vermiljoenkever is complex en tijdrovend. Daarom wordt voor deze soort als uitgangspunt gehanteerd dat wanneer een project zich bevindt binnen het verspreidingsgebied van de soort en er is sprake van geschikt biotoop, dat de soort als aanwezig kan worden beschouwd in het plangebied. Hiervoor is mogelijk een vergunning noodzakelijk voor het verstoren en verwijderen van mogelijke verblijfsplaatsen van de vermiljoenkever. Bij een eventuele kap van de boom dient dan onder speciale voorwaarden worden uitgevoerd, zoals het verwerken van het takhout in een takkenril en de nieuwe loop van de

beek zo in te richten, zodat er zo weinig mogelijk geschikte bomen gekapt moeten worden. Deze stappen dienen opgenomen te worden onder een ecologisch werkprotocol.

5.2 Toetsing algemene en specifieke zorgplichtbepalingen

Vanuit de zorgplichtbepalingen in de Omgevingswet, die met name bedoeld zijn als instrument om de in het wild levende planten en dieren (en habitats) in een gunstige staat van instandhouding te houden, moet gekeken worden naar mogelijke nadelige gevolgen op de staat van instandhouding op deze soorten en habitats.

Nadelige gevolgen moeten zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden (art. 11.27, 1e lid Bal). In het tweede lid onder a staat aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende Vogelrichtlijnsoorten (bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl), Habitatrichtlijnsoorten (bijlage II, IV en V Hrl), nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal), dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. Er dient bij het uitvoeren van de werkzaamheden redelijkerwijs voorkomen te worden dat er zodoende schadelijke handelingen plaatsvinden op soorten (en relevante leefgebieden of natuurlijke habitats) die niet beschermd zijn onder de Omgevingswet. De wijze waarop hieraan invulling wordt gegeven dient door een ecoloog in afstemming met de opdrachtgever nader bepaald te worden. Daar waar de zorgplicht van toepassing is op beschermde soorten, wordt dit nader toegelicht in paragraaf 5.1.

5.3 Beschermde gebieden

5.3.1 Natura 2000-gebieden – nader stikstofdepositieonderzoek

Vanwege de afstand (circa 7 km) tussen het plangebied en het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied, zijn directe effecten, zoals oppervlakteaantasting, niet aan orde. Wel bestaat de mogelijkheid dat er effecten optreden door verzuring op stikstofgevoelige habitattypen. Hiervoor dient een stikstofdepositieonderzoek te worden uitgevoerd en uitgewerkt te worden in een voortoets. Op basis hiervan kan vervolgens bepaald worden of negatieve effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand al dan niet zijn uit te sluiten.

5.3.2 Natuurnetwerk Nederland en groenblauwe Mantel – geen effect

Het plangebied is niet gelegen binnen en gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Limburg. Het NNL bevindt zich wel tegen het noordelijk deel van het plangebied af. Binnen de provincie Limburg geldt geen toetsing van externe werking op naastgelegen gebieden wanneer er geen sprake is van een directe oppervlakteaantasting. In dit geval is een toetsing van het NNL dus niet aan de orde.

Het overige gebied binnen de groenblauwe mantel. De groenblauwe mantel is een samenvoeging van de vroegere Zilvergroene natuurzone en Bronsgroene landschapszone. Met de aanwijzing van de groenblauwe mantel stimuleert de provincie het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap ook buiten het natuurnetwerk. De werkzaamheden binnen het gehele onderzoeksgebied het herinrichten van de Grote Moolenbeek. Door de herinrichting wordt het plangebied natuurlijker ingericht, waardoor het onderzoeksgebied landschappelijk wordt ingericht. Deze werkzaamheden vallen binnen het beleid van de groenblauwe mantel met betrekking tot het herstel van kleine landschapselementen en het versterken van de biodiversiteit. Met deze ingrepen wordt zodoende in een versterking van de groenblauwe mantel voorzien.

5.3.3 Houtopstanden – herbeoordeling kap (houtopstanden en gemeentelijkbeleid) bij definitief ontwerp en kapmelding bij bomenkap

De houtopstanden binnen het onderzoeksgebied vallen buiten de bebouwde kom, waardoor het onderdeel houtopstanden aan de orde is. Voor het plangebied is bomenkap voorzien, dat onderdeel uitmaakt van een totale bomenrij van 20 of meer bomen en/of een houtopstand van 1000m2 of meer. Hierdoor dient er een kapmelding te worden gedaan bij de provincie Limburg bij de kap. Omdat de precieze kap nog niet bekend is dient er binnen een definitief ontwerp een herbeoordeling gemaakt te worden. Wel dient uiterlijk 4 weken voor de uitvoeren een kapmelding te worden gedaan bij de provincie Limburg.
Verder dient er gecontroleerd worden of de gemeentelijk waardevolle bomen in het noordelijke deel van het plangebied behouden blijven. Als de bomen gekapt moeten worden dient er een kapvergunning bij de gemeente Horst aan de Maas worden aangevraagd.

6 BRONNENLIJST

Literatuur

Bellmann, H., 2023. ANWB insectengids. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Eggelte, H., 2022.Veldgids Nederlandse flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam

Stumpel, T. en Strijbosch, H. 2022. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Svensson, L., 2023, ANWB vogelgids van Europa. Kosmos Uitgeverij, Utrecht.

Twisk, P., van Diepenbeek, A., Bekker, J.P., 2020. Veldgids Europese zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Van Diepenbeek, A., Twisk, P., 2021. Dierensporen. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna
Gegevensexport op 23 januari, 2 februari en 7 november 2025

InformatieKaart Natuur (IKN)
Gegevensexport op 4 februari 2025

Websites

www.floron.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/soorten
www.overheid.nl
www.horstaandemaas.nl/
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuis.net
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

In deze bijlage vindt een beknopte toelichting plaats op alle beschermde natuurwaarden in Nederland. Het overzicht geldt voor plannen en projecten in het kader van ruimtelijke ingrepen, zoals beheer, onderhoud en ruimtelijke ordening.

B1.1 Omgevingswet

De Omgevingswet (Ow) is van kracht sinds 1 januari 2024. Met het aanvullingsspoor natuur is de Wet natuurbescherming (Wnb) (per 1 januari 2017 in werking getreden) geïntegreerd in de Ow. De Ow bevat hiermee ook de regels ter bescherming van de natuur, die gaan over:

- het beschermen en ontwikkelen van natuur, en het behoud en herstel van de biologische diversiteit
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur voor maatschappelijke functies
- het verzekeren van een samenhangend beleid voor het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

Het bevoegd gezag is in de regel Gedeputeerde Staten van de provincie en in uitzonderingsgevallen de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (voor een Natura 2000-activiteit en een flora- en fauna-activiteit van nationaal belang).

B1.1.1 Activiteiten die natuur betreffen

De Omgevingswet kent enkele specifieke zorg- en meldplichten en welke bepalen of een vergunning nodig is (artikel 4.3 Omgevingswet). Noemenswaardige specifieke plichten in relatie tot natuur staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en zien op:

1. Flora- en fauna-activiteiten (Bal artikel 11.27);
2. Activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden (Bal artikel 11.6); en
3. Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen (Bal artikel 11.126).

B1.2 Flora- en fauna-activiteit

B1.2.1 Bescherming van dier- en plantsoorten

In bijlage A bij de Omgevingswet staat de definitie van een flora- en fauna-activiteit:
'Activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'.

Door de Omgevingswet (Ow) zijn veel dier- en plantensoorten beschermd. Het gaat om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen. En om bepaalde soorten van nationaal belang.

B1.2.2 Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

Voor een flora- en fauna-activiteit kan een omgevingsvergunning nodig zijn: artikel 5.1 lid 2 onder g Ow en Art. 11.37 Bal (vogels), Art. 11.46 Bal (strikt beschermde soorten) en Art. 11.54 jo. Bijlage IX Bal (andere soorten). De beoordelingsregels zijn opgenomen in Art. 8.74j Bkl (vogels), Art. 8.74l Bkl (strikt beschermde soorten) en Art. 8.74l (andere soorten). Het beoordelingskader sluit voor de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten direct aan bij de strikte kaders voor afwijking van de verboden schadelijke handelingen die in de Europese richtlijnen zijn opgenomen.

Schadelijke handelingen bij soorten Vogelrichtlijn

Er geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen bij vogels (artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)). Het gaat om vogels die in Nederland in het wild leven en daar van nature voorkomen.
Onder schadelijke handelingen Vogelrichtlijn vallen:

- het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in art. 1 Vrl;
- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels;
- het opzettelijk storen van vogels;
- het verbod op het opzettelijk storen van vogels, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort;
- het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

De mate van 'verstoren' hangt per soort af van de intensiteit, duur en frequentie van de verstoring. Verder is het effect van de verstoring op de staat van instandhouding van de soort van belang.

Schadelijke handelingen bij soorten Habitatrichtlijn en verdragen

Er geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen bij dier- en plantensoorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn (artikel 11.46, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)).

Onder schadelijke handelingen Habitatrichtlijn vallen:

- het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren Hrl bijlage IV, onder a, Bern bijlage II, Bonn bijlage I (ex. vogels art. 1 Vrl);
- het opzettelijk verstoren van dieren;
- het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren;
- het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b Hrl of bijlage I verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied;
- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

De mate van 'verstoren' hangt per soort af van de intensiteit, duur en frequentie van de verstoring. Verder is het effect van de verstoring op de staat van instandhouding van de soort van belang.

Schadelijke handelingen bij soorten die in het Bal staan (andere soorten)

Er geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen bij dieren van bijlage IX, onder A van het Bal (artikel 11.54, eerste lid, Bal). Het gaat om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers.
Onder schadelijke handelingen andere soorten vallen:

- het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren;
- het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B;
- Het verbod geldt niet voor bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Opzettelijk

Onder 'opzettelijk' valt ook 'voorwaardelijke opzet'. Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of een plant. Zoals de vangst of de dood van dieren of het vertrappen of ontwortelen van planten.

Geen vergunningplicht vanwege andere wet of maatregel

Er is geen omgevingsvergunning nodig voor schadelijke handelingen bij soorten als de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan. Als voorwaarde geldt dat die toestemming inhoudelijk voldoet aan de beoordelingsregels die normaliter zouden gelden voor de flora- en fauna-activiteit met gevolgen voor soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en verdragen en soorten van het Bal. Er is ook geen omgevingsvergunning nodig als de activiteit voor het uitvoeren van een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel is (respectievelijk artikel 11.37, tweede lid, artikel 11.46, tweede lid en artikel 11.54, tweede lid en Bal).

B1.2.3 Vrijstellingen in de omgevingsverordening, de Omgevingsregeling en in een programma

Provincies regelen in een programma (art. 11.41, 11.49, 11.55 Bal) en de Omgevingsverordening (art. 11.42, 11.50, 11.56 Bal) of en welke vrijstellingen van de omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van toepassing zijn. De Omgevingsregeling (art. 11.43, 11.51 en 11.57, Bal) kan dat ook doen. De precieze vergunningvrije gevallen staan in de Omgevingsregeling in paragraaf 4.7.1 (voor vogels), paragraaf 4.7.2 (voor soorten van de Habitatrichtlijn en verdragen) en in paragraaf 4.7.3 (voor andere soorten). Het hangt af van de ruimte die geboden wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of en welke vrijstellingen gelden.

B1.2.4 Bescherming van soorten in het omgevingsplan

Provincies en het Rijk kunnen met gemeenten afspreken om bepaalde aanvullende regels in het omgevingsplan op te nemen, bijvoorbeeld door het treffen van maatregelen. Te denken valt aan specifieke eisen waaraan gebouwen moeten voldoen, zoals nestmogelijkheden voor vogels.

B1.3 Natura 2000-activiteit

Wanneer iemand een activiteit uitvoert die mogelijk nadelige gevolgen heeft voor een Natura 2000-gebied dan heet dit een Natura 2000-activiteit.
In bijlage A bij de Omgevingswet staat de definitie van een Natura 2000-activiteit:
Activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

B1.3.1 Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Voor een Natura 2000-activiteit is meestal een omgevingsvergunning nodig (artikel 5.1 lid 1 onder e Omgevingswet), tenzij er sprake is van een 'vergunningsvrij geval' (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). Het beoordelingskader voor Natura 2000-activiteiten geeft onder andere invulling aan de eisen van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. In artikel 11.6 (Bal) is opgenomen welke verplichtingen er gelden met betrekking tot het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit, wanneer men redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied.

Provincies regelen in een omgevingsverordening of en welke vrijstellingen van de omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit gelden. Het hangt af van de ruimte die geboden wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of en welke vrijstellingen gelden. Dit is opgenomen in Artikel 11.50 (Bal).

Voortoets

Een voortoets betreft een globale effectenanalyse van een plan of project op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden in de invloedsfeer van het plan of project. Mitigerende maatregelen mogen niet meegenomen worden in de voortoets. Wel dient een globale cumulatietoets te worden uitgevoerd. Conclusie dient te zijn of er een kans is op significante gevolgen op Natura 2000-gebieden.

Passende beoordeling

Is er sprake van een Natura 2000-activiteit dat niet vergunningsvrij is, dan is er een nader onderzoek nodig in de vorm van een passende beoordeling voordat een vergunning kan worden verleend. De regels waar een passende beoordeling aan moet voldoen staan in art. 16.53c Ow en art. 8.74b Bkl.
Deze beoordeling moet met zekerheid uitsluiten dat de voor het gebied relevante natuurlijke kenmerken worden aangetast. In de passende beoordeling mogen mitigerende maatregelen worden betrokken om het netto effect te beoordelen. Mitigatie is gericht op het voorkomen of verzachten van effecten, aan de bron of op de plek waar het effect optreedt.

ADC-toets

Is er ondanks mitigatie nog steeds sprake van een significant gevolg, dan kan het vaststellen van een plan of de vergunning voor het project worden verleend als de zogenaamde ADC-toets met succes is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl):

- er geen reële alternatieven voor de activiteit zijn,
- er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang, en
- er vooraf en tijdig natuurcompensatie plaatsvindt.

B1.4 Bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere provinciale natuurgebieden/landschappen

Momenteel zijn er nog geen bijzondere nationale natuurgebieden en/of bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen aangewezen door de bevoegde gezagen.

B1.5 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend landelijk ecologisch netwerk. Het is gericht op de bescherming, de instandhouding en zo nodig het herstel van een gunstige staat van instandhouding van:

- aanwezige dier- en plantensoorten,
- typen natuurlijke habitats,
- leefgebieden van soorten die van nature in Nederland voorkomen.

Alle aangewezen Natura 2000-gebieden zijn onderdeel van het NNN. Hiernaast behoren tot het NNN andere bos-/natuurgebieden, verbindingszones en oppervlaktewateren. De provincie wijst in de omgevingsverordening de NNN-gebieden aan.

Instructieregels Natuurnetwerk Nederland

De regels (afdeling 7.3 van het Bkl) die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):

- de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan,
- de samenhang tussen de gebieden van het NNN,
- tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft.

De regels in de omgevingsverordening kunnen ook gaan over herstel, verbetering en de uitbreiding van de NNN-gebieden. Ook gaat het over de wezenlijke kenmerken en waarden daarvan (artikel 7.8 lid 2 Bkl). Provincies kunnen dus verdergaande regels opstellen dan opgenomen in afdeling 7.3 van het Bkl. In de

Omgevingsverordening zijn (instructie)regels gesteld voor Omgevingsplannen van gemeenten en projectbesluiten (art. 7.8, 1e lid Bkl). Deze regels zijn gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN worden vastgesteld per Omgevingsverordening door de provincie conform artikel 7.7 Bkl. In de Omgevingsverordening is daartoe een natuurbeheerplan vastgesteld waar in de regel de bestaande natuurwaarden en het ambitieniveau zijn aangegeven middels natuurbeheertypen. Het hangt echter per provincie af hoe zij de wezenlijke kenmerken en waarden hebben gedefinieerd.

B1.6 Houtopstanden, hout en houtproducten

In bijlage A bij de Omgevingswet staat de definitie van vellen:
'Vellen: rooien of verrichten van andere handelingen die de dood of ernstige beschadiging van een houtopstand tot gevolg kunnen hebben'.

B1.6.1 Algemene regels voor het vellen en beheren van houtopstanden

In hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (Afdeling 11.3 Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen) zijn algemene regels opgenomen over het beschermen van houtopstanden buiten de bebouwde kom. Hierin staat dat het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht (art. 11.126 Bal) en herplantplicht (art. 11.129 Bal) voor houtopstanden vanaf 10 are of meer of bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen buiten de zogeheten bebouwingscontour houtkap (art. 11.111, lid 2 Bal). De regels gelden niet voor:

- Houtopstanden kleiner dan 10 are;
- Bomenrijen bestaande uit 20 bomen of minder;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Bomen of struiken voor de teelt van vruchten of noten;
- Windschermen om boomgaarden;
- Kerstbomen niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen of
- eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Dunningen;
- Beplantingen van populieren, wilgen, essen of elzen voor productie van biomassa, die tenminste eens in de 10 jaar worden geoogst, bestaan uit minstens 10.000 stoven/ha/ beplantingseenheid en die zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Er kunnen maatwerkregels (over de herbeplantingsplicht) of maatwerkvoorschriften worden gesteld. Deze worden dan door de provincie opgenomen in de omgevingsverordening.
De regels over de meldings- en herbeplantingsplicht gelden niet als gewerkt wordt volgens een door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode.

B1.6.2 Bescherming van houtopstanden binnen de bebouwde kom

Met andere instrumenten, zoals de omgevingsverordening en het omgevingsplan, kunnen regels binnen de bebouwde kom worden gesteld.

In het omgevingsplan (art. 5.165b Bkl) (opgesteld door gemeenten) worden contouren van de bebouwde kom vastgesteld en is daarin terug te vinden (of een voorloper daarvan, bijv. de contour bebouwde kom Wet natuurbescherming of bebouwde kom Boswet). Hierbinnen gelden de algemene regels van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) ter bescherming van houtopstanden in het landelijk gebied niet (artikel 2.28 sub g Ow).
Ook kan de gemeente in het omgevingsplan lokale regels over het vellen van bomen of houtopstanden opnemen.

B1.7 Algemene en specifieke zorgplichten

B1.7.1 Algemene zorgplichten

De algemene zorgplicht voor de fysieke leefomgeving wordt door artikel 1.6 en artikel 1.7 Ow gevormd. Artikel 1.6 Ow verplicht eenieder om zorg te dragen voor de fysieke leefomgeving. In artikel 1.7 Ow is bepaald dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, moeten die gevolgen zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt. Als blijkt dat die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, moet de activiteit achterwege worden gelaten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd. De algemene zorgplicht blijft (net als onder de Wnb) een belangrijke vangnetfunctie vervullen zonder dat daar een groot juridisch effect of toename in procedures mee gepaard zal gaan.

B1.7.2 Algemeen verbod

Nieuw onder de Omgevingswet is het algemeen, strafrechtelijk handhaafbaar verbod in artikel 1.7a op basis waarvan het eenieder verboden is om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Evenals de algemene zorgplicht is dit verbod een vangnet voor gevallen die niet onder specifieke regels vallen.

B1.7.3 Specifieke zorgplichten

De specifieke zorgplichten staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of het Besluit bouwactiviteiten leefomgeving (Bbl) genoemd en kennen een specifiekere reikwijdte dan de algemene zorgplicht. Activiteiten die door het verrichten of nalaten aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, zijn verboden volgens artikel 1.7a Ow. Deze activiteiten zijn nader begrensd, ter uitvoering van de richtlijn milieustrafrecht, in artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit en betreft onder meer het verbod op het in water, lucht of bodem brengen van stoffen, trillingen, warmte of geluid met o.a. gevolgen voor landschappen of natuur, en het onder andere verwaarlozen van een beschermd landschap of beschermde natuur met aanzienlijke gevolgen.

B2 JAARROND BESCHERMDE NESTEN

Tabel 3. Jaarrond beschermde nesten provincie Limburg.

Soort	Categorie nestplaats*	Soort	Categorie nestplaats
Aalscholver	1	Bruine kiekendief	2
Blauwe reiger	1	Bijeneter	2
Boerenzwaluw	1	Buidelmees	2
Boomvalk	1	Buizerd	2
Bosuil	1	Draaihals	2
Gierzwaluw	1	Geelpootmeeuw	2
Grote gele kwikstaart	1	Gekraagde roodstaart	2
Havik	1	Grauwe klauwier	2
Huismus	1	Grauwe vliegenvanger	2
Huiszwaluw	1	Grote karekiet	2
Kerkuil	1	Grutto	2
Kokmeeuw	1	IJsvogel	2
Lepelaar	1	Kleine mantelmeeuw	2
Oehoe	1	Kortsnavelboomkruiper	2
Ooievaar	1	Kraanvogel	2
Ransuil	1	Kuifmees	2
Raaf	1	Matkop	2
Rode wouw	1	Middelste bonte specht	2
Roek	1	Nachtzwaluw	2
Slechtvalk	1	Oeverloper	2
Steenuil	1	Oeverzwaluw	2
Torenvalk	1	Patrijs	2
Visdief	1	Pontische meeuw	2
Wespendief	1	Porseleinhoen	2
Zwarte wouw	1	Ringmus	2
Zwartkopmeeuw	1	Roerdomp	2
		Sperwer	2
		Stormmeeuw	2
		Waterspreeuw	2
		Wulp	2
		Zilvermeeuw	2
		Zomertaling	2
		Zwarte mees	2
		Zwarte specht	2

* Categorie 1 = Lijst jaarrond beschermde vogelnesten, en categorie 2 = Vogelsoorten waarvan getoetst moet worden dat voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft.

Tabel 4. Vogelsoorten waarvan de rustplaatsen jaarrond bescherming kennen (Tabel 3).

Soort
Aalscholver
Grote zilverreiger
Kraanvogel
Ransuil

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Limburg een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	*Microtus agrestis*	Gehele jaar
Bosmuis	*Apodemus sylvaticus*	Gehele jaar
Bunzing	*Mustela putorius*	Gehele jaar
Dwergmuis	*Micromys minutus*	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	*Sorex minutus*	Gehele jaar
Eekhoorn	*Sciurus vulgaris*	Maart-april en juli t/m november
Egel	*Erinaceus europaeus*	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*	Gehele jaar
Haas	*Lepus eauropaeus*	Gehele jaar
Hermelijn	*Mustela erminea*	Gehele jaar
Huisspitsmuis	*Crocidura russula*	Gehele jaar
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	*Microtus subterraneus*	Gehele jaar
Ree	*Capreolus capreolus*	Gehele jaar
Rosse woelmuis	*Myodes glareolus*	Gehele jaar
Steenmarter	*Martes foina*	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	*Sorex coronatus*	Gehele jaar
Veldmuis	*Microtus arvalis*	Gehele jaar
Vos	*Vulpes vulpes*	Gehele jaar
Wezel	*Mustela nivalis*	Gehele jaar
Woelrat	*Arvicola amphibius*	Gehele jaar
Amfibieën		
Bruine kikker	*Rana temporaria*	Gehele jaar
Gewone pad	*Bufo bufo*	Gehele jaar
Kleine watersalamander	*Lissotriton vulgaris*	Gehele jaar
Meerkikker	*Rana ridibunda*	Gehele jaar
Middelste groene kikker	*Rana esculenta*	Gehele jaar
Reptielen		
Hazelworm	*Anguis fragilis*	Juli, augustus en september
Levendbarende hagedis	*Zootoca vivipara*	15 augustus t/m 15 oktober

B4 RODE LIJST SOORTEN EN INVASIEVE EXOTEN

Tabel 5. Rode lijst soorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Rode lijst	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Rode lijst
Vaatplanten			**Grondgebonden zoogdieren**		
Beemdkroon	Knautia arvensis	Kwetsbaar	Bunzing	Mustela putorius	Kwetsbaar
Gele kornoelje	Cornus mas	Gevoelig	Konijn	Oryctolagus cuniculus	Gevoelig
Torenkruid	Turritis glabra	Kwetsbaar	Haas	Lepus europaeus	Gevoelig
Rapunzelklokje	Campanula rapunculus	Kwetsbaar	**Ongewervelden**		
Gulden sleutelbloem	Primula veris	Kwetsbaar	Oranje zandoogje	Pyronia tithonus	Gevoelig
Lathyruswikke	Vicia lathyroides	Kwetsbaar	Bruin blauwtje	Aricia agestis	Gevoelig
Wilde kievitsbloem	Fritillaria meleagris	Bedreigd	Kleine parelmoervlinder	Issoria lathonia	Kwetsbaar
Kleine ratelaar	Rhinanthus minor	Gevoelig	Kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Kwetsbaar
Ruige leeuwentand	Leontodon hispidus	Kwetsbaar	Limnephilus	Limnephilus marmoratus	Kwetsbaar
Steenanjer	Dianthus deltoides	Kwetsbaar	Grote koekoekshommel	Bombus vestalis	Kwetsbaar
Muurganzenvoet	Chenopodiastrum murale	Bedreigd			
Vogels					
Torenvalk	Falco tinnunculus	Kwetsbaar			
Boerenzwaluw	Hirundo rustica	Gevoelig			
Grauwe vliegenvanger	Muscicapa striata	Gevoelig			
Ransuil	Asio otus	Kwetsbaar			
Boomvalk	Falco subbuteo	Kwetsbaar			
Steenuil	Athene vidalii	Kwetsbaar			
Huismus	Passer domesticus	Gevoelig			

Tabel 6. Invasieve exoten.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Vaatplanten	
Reuzenberenklauw	Heracleum mantegazzianum
Reuzenbalsemien	Impatiens glandulifera
Smalle waterpest	Elodea nuttallii
Hemelboom	Ailanthus altissima
Grote waternavel	Hydrocotyle ranunculoides
Grondgebonden zoogdieren	
Wasbeer	Procyon lotor
Beverrat	Myocastor coypus
Vissen	
Zonnebaars	Lepomis gibbosus
Ongewervelden	
Aziatische hoornaar	Vespa velutina